

کتاب سوم

اسناد تجاری

قانون فعلی	لایحه تجارت
	<p>کتاب سوم - اسناد تجارتي</p> <p>ماده ۷۰۱ - سند تجارتي سندی است که شکل آن مطابق قانون تنظیم می‌شود و به موجب آن تعهد مستقل پولیا غیر پولی برعهده صادرکننده ویا دیگری ایجادمی‌گردد</p>
<p>ماده ۲۴۱ - برات ممکن است برؤیت باشد یا بوعده یک یا چند روز یا یک یا چند ماه از رؤیت برات یا بوعده یک یا چند روز یا یک یا چند ماه از تاریخ برات - ممکن است پرداخت بروز معینی موکول شده باشد.</p> <p>ماده ۲۲۴ - برات ممکن است بحواله کرد شخص دیگر باشد یا بحواله کرد خود برات‌دهنده.</p>	<p>باب اول - برات</p> <p>فصل اول - شرایط شکلی برات</p> <p>ماده ۷۰۲ - برات سندی است که به موجب آن شخصی به دیگری دستور بی‌قید و شرط می‌دهد تا مبلغی را در موعد معین یا به‌رؤیت یا به وعده از رؤیت در وجه شخص ثالث یا دستوردهنده و یا به‌حواله‌کرد آنها پرداخت کند. به دستوردهنده «برات‌دهنده»، به شخصی که دستور را دریافت می‌کند «برات‌گیر» و به شخصی که سند در وجه و یا به‌حواله‌کرد او صادر می‌گردد یا مطابق این قانون آن را به انتقال می‌گیرد یا قائم‌مقام آنان «دارنده برات» اطلاق می‌شود.</p>
<p>ماده ۲۲۳ - برات علاوه بر امضاء یا مهر برات‌دهنده باید دارای شرایط ذیل باشد:</p> <p>۱) قید کلمه (برات) در روی ورقه.</p> <p>۲) تاریخ تحریر (روز و ماه و سال)</p> <p>۳) اسم شخصی که باید برات را تأدیه کند.</p> <p>۴) تعیین مبلغ برات.</p> <p>۵) تاریخ تأدیه وجه برات.</p> <p>۶) مکان تأدیه وجه برات اعم از اینکه محل اقامت محال‌علیه باشد یا محل دیگر.</p> <p>۷) اسم شخصی که برات در وجه یا حواله‌کرد او پرداخته می‌شود.</p> <p>۸) تصریح باینکه نسخه اول یا دوم یا سوم یا چهارم الخ است.</p>	<p>ماده ۷۰۳ - برات علاوه بر امضای برات‌دهنده باید متضمن موارد زیر باشد:</p> <p>۱- قید کلمه «برات» بر روی آن</p> <p>۲- تاریخ صدور به روز و ماه و سال</p> <p>۳- هویت «برات‌دهنده»</p> <p>۴- هویت «برات‌گیر»</p> <p>۵- مبلغ برات</p> <p>۶- تاریخ پرداخت وجه برات</p> <p>۷- نشانی کامل مکان پرداخت وجه برات</p> <p>۸- هویت‌گیرنده وجه</p>
<p>ماده ۲۲۵ - تاریخ تحریر و مبلغ برات با تمام حروف نوشته می‌شود.</p> <p>اگر مبلغ بیش از یکدفعه بتمام حروف نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ کمتر مناط اعتبار است اگر مبلغ با حروف و رقم هر دو نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ با حروف معتبر است</p>	<p>ماده ۷۰۴ - اگر مبلغ برات یا تاریخ پرداخت وجه آن بیش از یک بار با تمام حروف یا رقم نوشته شود، حسب مورد، مبلغ کمتر یا تاریخ مؤخر معتبر است</p>
	<p>ماده ۷۰۵ - چنانچه نشانی برات‌دهنده، برات‌گیر یا دیگر مسؤولان سند</p>

	در برات ذکر شود، هر ابلاغی به نشانی‌های مذکور ابلاغ قانونی محسوب می‌شود و اخطار به وسیله نشر آگهی لازم نیست.
<p>ماده ۷۰۶ - چنانچه برات مطابق شرایط مقرر در ماده (۷۰۳) این قانون تنظیم نشود، مشمول مقررات مربوط به برات نیست مگر در موارد زیر:</p> <p>۱- عدم درج تاریخ پرداخت وجه برات که در این صورت برات به رؤیت تلقی می‌شود.</p> <p>۲- عدم درج مکان پرداخت وجه برات که در این صورت نشانی برات‌گیر مکان پرداخت تلقی می‌شود.</p>	<p>ماده ۲۲۶ - در صورتیکه برات متضمن یکی از شرایط اساسی مقرر در فقرات ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ و ۸ ماده ۲۲۳ نباشد مشمول مقررات راجعه به بروات تجارتي نخواهد بود.</p>
<p>ماده ۷۰۷ - اگر برات به هنگام صدور فاقد شرایط مذکور در ماده (۷۰۳) این قانون باشد و سپس به وسیله دارنده برات تکمیل شود، اعتبار برات را دارد. در این صورت هیچ‌یک از مسؤولان برات نمی‌توانند در برابر دارنده ناآگاه به فقدان اختیار تکمیل‌کننده سند یا خروج او از حدود اختیارات اعطائی استناد کنند.</p>	
<p>ماده ۷۰۸ - چنانچه برات به نمایندگی از طرف شخص دیگری صادر، ظهرنویسی، ضمانت یا قبول شود، امضاء کننده مسؤول پرداخت وجه سند نیست مگر اینکه به وکالت خود در متن سند تصریح نکند یا خارج از حدود اختیارات خود یا بدون اختیار عمل نماید که در این صورت، حسب مورد، امضاء کننده با رعایت این قانون مسؤول پرداخت کل وجه سند یا میزانی است که از اختیارات خود تجاوز کرده است.</p>	<p>ماده ۲۲۷ - برات ممکن است بدستور و حساب شخص دیگری صادر شود.</p>
<p>فصل دوم - در قبول و نکول</p> <p>ماده ۷۰۹ - برات باید به محض ارائه یا حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت از تاریخ ارائه قبول یا نکول شود.</p>	<p>ماده ۲۳۵ - برات باید بمحض ارائه یا منتهی در ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ ارائه قبول یا نکول شود.</p>
<p>ماده ۷۱۰ - قبولی برات در خود برات با قید تاریخ نوشته و امضاء می‌شود. اگر قبولی بدون قید تاریخ نوشته شود، تاریخ صدور برات تاریخ رؤیت محسوب می‌شود.</p>	<p>ماده ۲۲۸ - قبولی برات در خود برات با قید تاریخ نوشته شده امضاء یا مهر می‌شود. در صورتیکه برات بوعده از رؤیت باشد تاریخ قبولی با تمام حروف نوشته خواهد شد - اگر قبولی بدون تاریخ نوشته شد تاریخ برات تاریخ رؤیت حساب می‌شود.</p>
<p>ماده ۷۱۱ - هر عبارتی که برات‌گیر در برات بنویسد و امضاء کند قبول محسوب است، مگر اینکه عبارت به صراحت دال بر عدم قبول باشد. اگر عبارت فقط دال بر عدم قبول یک جزء از برات باشد، بقیه وجه برات قبول شده محسوب است. چنانچه برات‌گیر بدون تحریر هیچ عبارتی</p>	<p>ماده ۲۲۸ - قبولی برات در خود برات با قید تاریخ نوشته شده امضاء یا مهر می‌شود. در صورتیکه برات بوعده از رؤیت باشد تاریخ قبولی با تمام حروف نوشته خواهد شد - اگر قبولی بدون</p>

<p>تاریخ نوشته شد تاریخ برات تاریخ رؤیت حساب می‌شود.</p> <p>ماده ۲۲۹ - هر عبارتی که محال‌علیه در برات نوشته امضاء یا مهر کند قبولی محسوب است مگر اینکه صریحاً عبارت مشعر بر عدم قبول باشد.</p> <p>اگر عبارت فقط مشعر بر عدم قبول یک جزء از برات باشد بقیه وجه برات قبول شده محسوب است.</p> <p>در صورتی که محال‌علیه بدون تحریر هیچ عبارتی برات را امضاء یا مهر نماید برات قبول شده محسوب می‌شود.</p>	<p>برات را امضاء کند برات قبول شده محسوب می‌شود.</p>
<p>ماده ۲۳۲ - ممکن است قبولی منحصر به یک قسمت از وجه برات باشد در این صورت دارنده برات باید برای بقیه اعتراض نماید.</p>	<p>ماده ۷۱۲ - ممکن است قبول منحصر به یک قسمت از وجه برات باشد. در این صورت دارنده برات می‌تواند فقط برای بقیه واخواست کند.</p>
<p>ماده ۲۳۳ - اگر قبولی مشروط به شرط نوشته شد برات نکول شده محسوب می‌شود ولی معهذا قبول‌کننده به شرط در حدود شرطی که نوشته مسئول پرداخت وجه برات است.</p>	<p>ماده ۷۱۳ - اگر قبول برات مشروط به شرط نوشته شود، برات نکول شده محسوب می‌شود. با این حال، قبول‌کننده به شرط در حدود شرطی که نوشته مسئول پرداخت وجه برات است.</p>
<p>ماده ۲۳۰ - قبول‌کننده برات ملزم است وجه آنرا سر وعده تأدیه نماید.</p> <p>ماده ۲۳۱ - قبول‌کننده حق نکول ندارد.</p>	<p>ماده ۷۱۴ - قبول‌کننده حق نکول ندارد و ملزم است وجه آن را در وعده تأدیه کند.</p>
<p>ماده ۲۳۶ - نکول برات باید بموجب تصدیق نامه که رسماً تنظیم می‌شود محقق گردد - تصدیق نامه مزبور موسوم است با اعتراض (پروتست) نکول.</p>	<p>ماده ۷۱۵ - نکول برات به وسیله اظهارنامه‌ای که مطابق این قانون و تا پیش از سررسید آن به‌طور رسمی تنظیم می‌شود محقق می‌گردد. اظهارنامه مذکور واخواست‌نامه نکول نامیده می‌شود</p>
<p>ماده ۲۳۷ - پس از اعتراض نکول ظهرونی‌ها و برات‌دهنده بتقاضای دارنده برات باید ضامنی برای تأدیه وجه آن در سر وعده بدهند یا وجه برات را بانضمام مخارج اعتراض‌نامه و مخارج برات رجوعی (اگر باشد) فوراً تأدیه نمایند.</p>	<p>ماده ۷۱۶ - پس از واخواست نکول هر یک از ظهرونی‌سان، برات‌دهنده و ضامنان آنها به تقاضای دارنده برات باید تأدیه وجه در سررسید را تضمین کنند و در غیراین صورت وجه برات را با رعایت تخفیفات مقتضی نسبت به مدت به انضمام هزینه‌های واخواست و متفرعات طلب، اگر باشد، به‌فوریت تأدیه‌نمایند. هر یک از اشخاص مذکور می‌تواند با تصریح در متن سند، خود را از مسئولیت مقرر در این ماده معاف کند.</p>
<p>ماده ۲۳۹ - هر گاه براتی نکول شد و اعتراض بعمل آمد شخص ثالثی میتواند آنرا بنام برات‌دهنده یا یکی از ظهرونی‌ها قبول کند - قبولی شخص ثالث باید در اعتراض‌نامه قید شده بامضاء او برسد.</p>	<p>فصل سوم - در قبول شخص ثالث</p> <p>ماده ۷۱۷ - هرگاه براتی نکول شود و واخواست به عمل آید، در صورت موافقت دارنده برات، هر شخص ثالثی می‌تواند آن را به نام یکی از ظهرونی‌سان یا برات‌دهنده یا ضامن یا ضامنان آنها قبول کند.</p>

	قبول شخص ثالث باید بر روی برات قید شود و به امضای او برسد.
<p>ماده ۷۱۸ - پس از قبول شخص ثالث تا زمانی که وجه برات تأدیه نشود، کلیه حقوقی که برای دارنده برات از نکول آن در مقابل مسؤولان سند حاصل می‌شود در مقابل ایادی ماقبل شخصی که برات به نام او قبول شده است، محفوظ است.</p>	<p>ماده ۲۴۰ - بعد از قبولی شخص ثالث نیز تا برات تأدیه نشده کلیه حقوقی که برای دارنده برات از نکول آن در مقابل برات‌دهنده و ظهرنویس‌ها حاصل می‌شود محفوظ خواهد بود.</p>
<p>فصل چهارم - ظهرنویسی</p> <p>ماده ۷۱۹ - ظهرنویسی با درج هویت و امضای ظهرنویس و هویت شخصی که برات به نام او ظهرنویسی می‌شود محقق می‌شود. ممکن است تاریخ ظهرنویسی و نشانی ظهرنویس نیز در برات درج گردد.</p>	<p>ماده ۲۴۶ - ظهرنویسی باید به امضاء ظهرنویس برسد - ممکن است در ظهرنویسی تاریخ و اسم کسی که برات باو انتقال داده می‌شود قید گردد.</p>
<p>ماده ۷۲۰ - چنانچه امضاء با شرایط مقرر در ماده (۷۱۹) این قانون در ظهر سند صورت گیرد ظهرنویسی محسوب است، مگر اینکه امضاء کننده عبارت صریحی دال بر ضمانت‌بودن آن درج کرده باشد.</p>	
<p>ماده ۷۲۱ - ظهرنویسی سبب انتقال برات است، مگر اینکه ظهرنویس عبارت صریحی حاکی از وکالت در وصول یا ظهرنویسی به عنوان وثیقه را در سند قید کند.</p>	<p>ماده ۲۴۷ - ظهرنویسی حاکی از انتقال برات است مگر اینکه ظهرنویس وکالت در وصول را قید نموده باشد که در این صورت انتقال برات واقع نشده ولی دارنده برات حق وصول و لدی‌الاقتضاء حق اعتراض و اقامه دعوی برای وصول خواهد داشت. جز در مواردیکه خلاف این در برات تصریح شده باشد.</p>
<p>ماده ۷۲۲ - هرگاه ظهرنویسی به عنوان وکالت در وصول باشد، انتقال واقع نمی‌شود، لکن وکیل حق وصول وجه برات، ظهرنویسی مجدد آن به عنوان وکالت و در صورت اقتضاء وخواست و اقامه دعوی برای وصول وجه سند را دارد، مگر اینکه خلاف آن در برات تصریح شده باشد. مسؤولان برات در مقابل وکیل در وصول فقط می‌توانند به ایراداتی استناد کنند که در مقابل ظهرنویس مذکور قابل طرح باشد. وکیل در وصول برات می‌تواند پس از فوت یا حجر ظهرنویس، حسب مورد، به وصول وجه برات یا انجام وخواست یا اقامه دعوی اقدام کند، مگر اینکه خلاف آن در برات تصریح شود که در این صورت باید به‌فوریت برات را به قائم‌مقام متوفی یا محجور تسلیم کند.</p>	<p>ماده ۲۴۷ - ظهرنویسی حاکی از انتقال برات است مگر اینکه ظهرنویس وکالت در وصول را قید نموده باشد که در این صورت انتقال برات واقع نشده ولی دارنده برات حق وصول و لدی‌الاقتضاء حق اعتراض و اقامه دعوی برای وصول خواهد داشت. جز در مواردیکه خلاف این در برات تصریح شده باشد.</p>
<p>ماده ۷۲۳ - هرگاه انتقال برات با درج عباراتی مانند «غیرقابل انتقال» یا «فقط قابل پرداخت در وجه شخص معین» به‌صراحت منع شود، در صورتی که مشروط‌علیه سند را به عنوان انتقال ظهرنویسی کند، شخصی که انتقال را منع کرده است می‌تواند در مقابل منتقل‌الیه و ایادی مابعد وی به ایرادات ناشی از رابطه مبنائی خود با مشروط‌علیه استناد</p>	

	کند.
	ماده ۷۲۴ - هرگاه برات به عنوان وثیقه ظهرنویسی شود، شخصی که برات به نفع او ظهرنویسی شده است تمام حقوق دارنده سند را دارد، لکن نمی‌تواند سند را به عنوان انتقال ظهرنویسی کند. در صورت ظهرنویسی مجدد به عنوان انتقال، دارندگان بعدی در حکم وکیل ظهرنویس در وصول محسوب می‌شوند.
	ماده ۷۲۵ - اگر ظهرنویسی معلق یا مشروط به شرطی شود، آن شرط در برابر اشخاص ثالث قابل استناد نیست.
	ماده ۷۲۶ - ظهرنویسی جزئی از مبلغ برات، باطل است.
ماده ۲۴۸ - هرگاه ظهرنویس در ظهرنویسی تاریخ مقدمی قید کند مزور شناخته میشود.	ماده ۷۲۷ - چنانچه ظهرنویس در ظهرنویسی تاریخ مقدمی را قید کند، به حبس تعزیری درجه شش محکوم می‌شود.
ماده ۲۴۹ - برات‌دهنده - کسیکه برات را قبول کرده و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند. دارنده برات در صورت عدم تأدیه و اعتراض می‌تواند بهر کدام از آنها که بخواهد منفرداً یا بچند نفر یا بتمام آنها مجتمعاً رجوع نماید. همین حق را هر یک از ظهرنویسها نسبت به برات دهنده و ظهرنویسهای ماقبل خود دارد. اقامه دعوی بر علیه یک یا چند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست - اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حيث تاریخ رعایت کند. ضامنی که ضمانت برات‌دهنده یا محال‌علیه یا ظهرنویسی را کرده فقط با کسی مسئولیت تضامنی دارد که از او ضمانت نموده است	فصل پنجم - ضمانت ماده ۷۲۸ - پرداخت مبلغ برات می‌تواند از طرف هریک از مسؤولان برات ضمانت شود.
	ماده ۷۲۹ - ضمانت با درج هویت و امضاء ضامن و تعیین هویت مضمون‌عنه محقق می‌شود. جز در مورد امضای برات‌دهنده و برات‌گیر، صرف درج امضاء روی برات ضمانت محسوب می‌شود، مگر اینکه عبارت صریحی دال بر ظهرنویسی بودن آن درج شده باشد. در صورت عدم تعیین مضمون‌عنه در برات، ضمانت از طرف برات‌گیر محسوب می‌شود، مگر اینکه برات قبول نشده باشد که در این صورت ضمانت از طرف برات‌دهنده محسوب است.

<p>ماده ۲۴۹ - برات‌دهنده - کسیکه برات را قبول کرده و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند.</p> <p>دارنده برات در صورت عدم تأدیه و اعتراض می‌تواند بهر کدام از آنها که بخواهد منفرداً یا بچند نفر یا بتمام آنها مجتمعاً رجوع نماید.</p> <p>همین حق را هر یک از ظهرنویسها نسبت به برات دهنده و ظهرنویسهای ماقبل خود دارد.</p> <p>اقامه دعوی بر علیه یک یا چند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست -</p> <p>اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حیث تاریخ رعایت کند.</p> <p>ضامنی که ضمانت برات‌دهنده یا محال‌علیه یا ظهرنویسی را کرده فقط با کسی مسئولیت تضامنی دارد که از او ضمانت نموده است.</p>	<p>فصل ششم - مسئولیت</p> <p>ماده ۷۳۰ - برات‌دهنده، قبول‌کننده برات، ظهرنویسان و شخصی که پرداخت مبلغ برات را از طرف هریک از اشخاص مذکور ضمانت می‌کند در مقابل دارنده برات مسئولیت دارند. دارنده برات در صورت عدم تأدیه و عندالاقضاء پس از انجام و اخواست می‌تواند برای وصول کل وجه سند به هر کدام از آنها برای وصول تمام یا بخشی از وجه سند رجوع کند. اقامه دعوی علیه برخی از مسئولان برات موجب اسقاط حق رجوع به سایر مسئولان نیست. اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حیث تاریخ رعایت کند.</p>
<p>ماده ۲۴۹ - برات‌دهنده - کسیکه برات را قبول کرده و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند.</p> <p>دارنده برات در صورت عدم تأدیه و اعتراض می‌تواند بهر کدام از آنها که بخواهد منفرداً یا بچند نفر یا بتمام آنها مجتمعاً رجوع نماید.</p> <p>همین حق را هر یک از ظهرنویسها نسبت به برات دهنده و ظهرنویسهای ماقبل خود دارد.</p> <p>اقامه دعوی بر علیه یک یا چند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست -</p> <p>اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حیث تاریخ رعایت کند.</p> <p>ضامنی که ضمانت برات‌دهنده یا محال‌علیه یا ظهرنویسی را کرده فقط با کسی مسئولیت تضامنی دارد که از او ضمانت نموده است.</p>	<p>ماده ۷۳۱ - هر یک از ظهرنویسان که به موجب این قانون وجه برات را بپردازد، در مقابل هر یک از ظهرنویسان ماقبل خود، برات‌دهنده، قبول‌کننده و ضامنان آنان، کلیه حقوق ناشی از برات را دارد. با این حال، پرداخت‌کننده نمی‌تواند برات را به عنوان انتقال یا وثیقه ظهرنویسی کند.</p>
<p>ماده ۲۴۹ - برات‌دهنده - کسیکه برات را قبول کرده و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند.</p> <p>دارنده برات در صورت عدم تأدیه و اعتراض می‌تواند بهر کدام از آنها که بخواهد منفرداً یا بچند نفر یا بتمام آنها مجتمعاً رجوع نماید.</p>	<p>ماده ۷۳۲ - ضامن در حدود مسئولیت مضمون‌عنه مسئول است. مسئولیت ضامن جز در مورد ایرادات مربوط به شرایط شکلی برات و بطلان ضمانت همواره اعتبار دارد.</p>

<p>همین حق را هر یک از ظهرنویسها نسبت به برات دهنده و ظهرنویسهای ماقبل خود دارد.</p> <p>اقامه دعوی بر علیه یک یا چند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست -</p> <p>اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حیث تاریخ رعایت کند.</p> <p>ضامنی که ضمانت برات‌دهنده یا محال‌علیه یا ظهرنویسی را کرده فقط با کسی مسئولیت تضامنی دارد که از او ضمانت نموده است.</p>	
	<p>ماده ۷۳۳ - هر یک از ضامنان که به موجب این قانون وجه برات را بپردازد، از کلیه حقوق ناشی از برات در مقابل مضمون‌عنه و نیز اشخاصی که مضمون‌عنه در صورت پرداخت حق رجوع به آنها را دارد برخوردار است، لکن نمی‌تواند برات را به عنوان انتقال یا وثیقه ظهرنویسی کند.</p>
	<p>ماده ۷۳۴ - هرگاه برات‌دهنده به موجب این قانون وجه برات را بپردازد از کلیه حقوق ناشی از برات در مقابل قبول‌کننده برات و ضامنان او برخوردار است، لکن نمی‌تواند برات را به عنوان انتقال یا وثیقه ظهرنویسی کند.</p>
	<p>ماده ۷۳۵ - هیچ‌یک از مسؤولان برات در برابر شخصی که حق رجوع به او را دارد نمی‌تواند جز به ایرادات مربوط به شرایط شکلی و بطلان تعهد براتی به ایراد دیگری استناد کند.</p>
	<p>ماده ۷۳۶ - هرکدام از ظهرنویسان می‌توانند با تصریح به عدم مسئولیت در متن سند، خود را از مسئولیت مقرر در ماده (۷۳۰) این قانون معاف کنند.</p>
<p>ماده ۲۵۰ - هر یک از مسئولین تأدیه برات میتواند پرداخت را به تسلیم برات و اعتراضنامه و صورت‌حساب متفرعات و مخارج قانونی که باید بپردازد موکول کند.</p>	<p>ماده ۷۳۷ - هر یک از مسؤولان تأدیه برات می‌تواند پرداخت را به تسلیم برات و صورت‌حساب مخارج قانونی و متفرعاتی که باید بپردازد موکول کند. برات‌دهنده‌ای که برات او قبول می‌شود، ظهرنویسان و ضامنان آنها می‌توانند پرداخت وجه برات را علاوه بر موارد مذکور به تسلیم وخواستنامه نیز موکول کنند.</p>
<p>ماده ۲۵۱ - هرگاه چند نفر از مسئولین برات ورشکست شوند دارند برات می‌تواند در هر یک از غرما یا در تمام غرما برای وصول تمام طلب خود (وجه برات و متفرعات و مخارج قانونی) داخل</p>	<p>ماده ۷۳۸ - هرگاه چند شخص از مسؤولان برات ورشکسته شوند، دارند برات می‌تواند در هر یک از هیأت‌های بستانکاران یا در تمام آنها برای وصول تمام طلب خود شامل وجه برات، متفرعات و مخارج قانونی داخل شود تا طلب خود را به‌طور کامل وصول کند. مدیر تصفیه</p>

<p>شود تا اینکه طلب خود را کاملاً وصول نماید - مدیر تصفیه هیچیک از ورشکستگان نمی‌تواند برای وجهی که بصاحب چنین طلب پرداخته میشود بمدير تصفیه ورشکسته دیگر رجوع نماید مگر در صورتی که مجموع وجوهی که از دارائی تمام ورشکستگان بصاحب طلب تخصیص می‌یابد بیش از میزان طلب او باشد در این صورت مازاد باید بترتیب تاریخ تعهد تا میزان وجهی که هر کدام پرداخته‌اند - جزء دارائی ورشکستگان محسوب گردد که بسایر ورشکسته‌ها حق رجوع دارند.</p> <p>تبصره - مفاد این ماده در مورد ورشکستگی هر چند نفری نیز که برای پرداخت یک دین مسئولیت تضامنی داشته باشند مرعی خواهد بود.</p>	<p>هیچیک از ورشکستگان نمی‌تواند برای وجهی که به دارنده مذکور پرداخت می‌شود به مدیر تصفیه ورشکسته دیگری که دارنده بابت آن سند در هیأت بستانکاران وی وارد شده است رجوع کند، مگر اینکه مجموع مبالغی که از اموال همه ورشکستگان به دارنده تخصیص می‌یابد بیش از میزان طلب او باشد. در این صورت مبالغ تخصیص یافته مازاد به ترتیب، جزء دارایی آخرین شخصی محسوب می‌گردد که بابت این سند به ورشکسته مذکور حق رجوع دارد.</p>
<p>ماده ۲۵۲ - پرداخت برات با نوع پولی که در آن معین شده بعمل می‌آید</p>	<p>فصل هفتم - پرداخت</p> <p>ماده ۷۳۹ - برات با نوع پولی که در آن معین شده است پرداخت می‌شود.</p>
<p>ماده ۲۵۶ - شخصی که وجه برات را قبل از موعد تأدیه نموده در مقابل اشخاصی که نسبت بوجه برات حقی دارند مسئول است.</p> <p>ماده ۲۵۸ - شخصی که در سر وعده وجه برات را می‌پردازد بری‌الذمه محسوب میشود مگر آنکه وجه برات قانوناً در نزد او توقیف شده باشد.</p>	<p>ماده ۷۴۰ - هریک از مسؤولان برات که وجه آن را به دارنده بپردازد بری‌الذمه محسوب می‌شود. چنانچه پرداخت در زمانی صورت گرفته باشد که دارنده حق رجوع به مسؤول مذکور را ندارد یا وجه برات به موجب رأی دادگاه نزد او توقیف شده باشد، پرداخت کننده در مقابل شخصی که نسبت به وجه برات حقی دارد مسؤول است.</p>
<p>ماده ۲۶۷ - در صورتی که ضامن برات مفقود (رجوع به مواد ۲۶۲ و ۲۶۳) مدتی برای ضمانت خود معین نکرده باشد مدت ضمانت سه سال است و هر گاه در ظرف این سه سال رسماً مطالبه یا اقامه دعوی نشده باشد دیگر از این حیث دعوی بر علیه او در محکمه مسموع نخواهد بود.</p>	<p>ماده ۷۴۱ - اگر مبلغی از وجه برات پرداخت شود مسؤولان برات به همان میزان بری‌الذمه می‌شوند و دارنده فقط می‌تواند نسبت به بقیه واخواست کند. در صورتی که دارنده از قبول بخشی از مبلغ برات امتناع کند نمی‌تواند برای آن بخش به برات‌دهنده‌ای که برات او قبول شده است، ظهنویسان و ضامنان آنها رجوع کند.</p>
<p>ماده ۲۵۷ - اگر دارنده برات به کسی که قبولی نوشته مهلتی برای پرداخت بدهد به ظهنویسهای ماقبل خود و برات دهنده که بمهلت مزبور رضایت نداده‌اند حق رجوع نخواهد داشت.</p>	<p>ماده ۷۴۲ - اگر دارنده برات به شخصی که قبولی نوشته مهلتی برای پرداخت بدهد به ظهنویسان ماقبل خود و برات‌دهنده‌ای که به مهلت مذکور رضایت نداده‌اند و ضامنان آنها حق رجوع ندارد</p>
<p>ماده ۲۶۹ - محاکم نمی‌توانند بدون رضایت صاحب</p>	<p>ماده ۷۴۳ - دادگاه رسیدگی کننده به دعوی مطالبه وجه برات نمی‌تواند</p>

<p>برات برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهند.</p>	<p>بدون رضایت دارنده برات برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهد و یا پرداخت آن را تقسیط کند. این ماده مانع رسیدگی به دعوای اعسار غیر تاجر نیست.</p>
<p>ماده ۲۶۱ - در صورت گم شدن براتی که هنوز قبول نشده است صاحب آن می‌تواند وصول وجه آن را بر حسب نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ تقاضا کند.</p> <p>ماده ۲۶۲ - اگر نسخه مفقود نسخه‌ای باشد که قبولیدر روی آن نوشته شده تقاضای پرداخت از روی نسخه‌های دیگر فقط بمو جباً امر محکم‌هپس از دادن ضمانت بعمل می‌آید.</p> <p>ماده ۲۶۳ - اگر شخصی که برات را گم کرده - اعم از اینکه قبولی نوشته شده یا نشده باشد میتواند نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ را تحصیل نماید پس از اثبات اینکه برات متعلق باو است میتواند با دادن ضامن تأدیه وجه آن را بموجب امر محکمه مطالبه کند.</p> <p>ماده ۲۶۴ - اگر با وجود تقاضائی که در مورد مواد ۲۶۱ - ۲۶۲ و ۲۶۳ بعمل آمده است از تأدیه وجه برات امتناع شود صاحب برات مفقود میتواند تمام حقوق خود را بموجب اعتراضنامه محفوظ بدارد.</p> <p>ماده ۲۶۵ - اعتراضنامه مذکور در ماده فوق باید در ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ وعده برات تنظیم شده و در مواعد و بترتیبی که در این قانون برای ابلاغ اعتراضنامه معین شده است به برات‌دهنده و ظهنویسها ابلاغ گردد.</p>	<p>فصل هشتم - مفقود شدن برات</p> <p>ماده ۷۴۴ - در صورت مفقود شدن یا سرقت برات، دارنده آن می‌تواند به موجب اظهارنامه رسمی به هر یک از مسؤولان سند دستور عدم پرداخت و در صورتی که برات قبول نشده باشد به براتگیر دستور عدم قبول دهد، مشروط بر اینکه حداکثر ظرف یک هفته در مرجع قضائی محل پرداخت وجه سند، طرح شکایت کند و رسید آن را به هریک از دستورگیرندگان ارائه کند. این اظهارنامه علاوه بر موارد مذکور در ماده (۷۰۳) این قانون باید متضمن بیان نحوه تحصیل سند و چگونگی فقدان آن باشد. در صورت تقاضای دارنده، هر یک از مسؤولان سند باید وی را برای ابلاغ دستور عدم پرداخت به مسؤول ماقبل خود راهنمایی کند تا به براتگیر برسد. هریک از مسؤولان سند در صورت امتناع از راهنمایی دارنده، مسؤول تأدیه وجه برات و خساراتی است که بر صاحب برات مفقود وارد شده است. حکم این ماده در مواردی نیز که برات از طریق کلاهبرداری، خیانت در امانت و یا جرائم دیگر تحصیل شده باشد مجری است.</p>
<p>ماده ۲۶۳ - اگر شخصی که برات را گم کرده - اعم از اینکه قبولی نوشته شده یا نشده باشد میتواند نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ را تحصیل نماید پس از اثبات اینکه برات متعلق باو است میتواند با دادن ضامن تأدیه وجه آن را بموجب امر محکمه مطالبه کند.</p>	<p>ماده ۷۴۵ - تا زمانی که سر رسید برات مفقود فرا نرسیده باشد، دارنده می‌تواند با اثبات اینکه برات مفقود، متعلق به او بوده است و با دادن تضمین مناسب به موجب حکم دادگاه از صادرکننده، نسخه جایگزین مطالبه کند. صادرکننده سند جایگزین باید بر روی آن عبارت «نسخه جایگزین» را درج کند</p>
<p>ماده ۲۶۶ - صاحب برات مفقود برای تحصیل نسخه ثانی باید بظهنویسی که بلافاصله قبل از او بوده است رجوع نماید - ظهنویس مزبور ملزم است بصاحب برات اختیار مراجعه بظهنویس ماقبل خود داده و راهنمایی کند و همچنین هر ظهنویس باید</p>	<p>ماده ۷۴۶ - دارنده برات مفقود برای تحصیل نسخه جایگزین می‌تواند به ظهنویسی که به فوریت قبل از او بوده است رجوع کند. هر یک از ظهنویسان نیز ملزم است صاحب برات را برای مراجعه به ظهنویس ماقبل خود راهنمایی کند تا به برات‌دهنده برسد. مخارج این اقدامات بر عهده صاحب برات مفقود است. ظهنویس در صورت امتناع از</p>

<p>اختیار رجوع بظهرنویس ماقبل خود بدهد تا به برات‌دهنده برسد - مخارج این اقدامات بر عهده صاحب برات مفقود خواهد بود.</p> <p>ظهرنویس در صورت امتناع از دادن اختیار مسئول تأدیه وجه برات و خساراتی است که بر صاحب برات مفقود وارد شده است.</p>	<p>راهنمایی دارند، مسئول تأدیه وجه برات و خساراتی است که به صاحب برات مفقود وارد شده است.</p>
	<p>ماده ۷۴۷ - در صورتی که سررسید برات مفقود شده فرارسیده باشد، دارنده فقط می‌تواند با اثبات اینکه برات مفقود متعلق به او است و با دادن تضمین مناسب تأدیه وجه برات را به موجب حکم دادگاه از برات‌گیر مطالبه کند. در صورتی که به هر علت وصول وجه برات از برات‌گیر ممکن نشود، دارنده برات می‌تواند با رعایت مفاد این ماده وجه سند را از سایر مسئولان سند مطالبه کند. چنانچه مسئول مذکور بخواهد به ایادی ماقبل خود رجوع کند، شخص مرجوع‌الیه می‌تواند تأدیه وجه را به اعطاء تضمیناتی موکل کند که شخص مراجعه کننده به موجب حکم دادگاه دریافت کرده است. در صورتی که دارنده برات مفقود به یکی از مسئولان سند دستور عدم پرداخت ندهد و آن مسئول به موجب این قانون وجه سند را پس از ارائه سند بپردازد بری‌الذمه می‌شود و کلیه حقوق ناشی از سند را به دست می‌آورد و می‌تواند به سایر مسئولان ماقبل خود رجوع کند، حتی اگر به آنها دستور عدم پرداخت داده شده باشد.</p>
	<p>ماده ۷۴۸ - مسئولان سند ملزم به ارائه اطلاعات و مدارکی می‌باشند که در مورد مالکیت شخص مدعی فقدان سند در اختیار دارند، و در صورت عدم ارائه اطلاعات و مدارک مذکور، ضامن خسارت وارده شده می‌باشند.</p>
	<p>ماده ۷۴۹ - در صورتی که برات به وعده از رؤیت باشد و پیش از رؤیت مفقود گردد، سررسید آن از تاریخ ابلاغ اظهارنامه در مورد درخواست قبول برات مفقود به برات‌گیر محاسبه می‌شود.</p>
	<p>ماده ۷۵۰ - اگر دارنده‌ای که برات او مفقود شده است تضمین موضوع مواد (۷۴۵) یا (۷۴۷) این قانون را تسلیم نکند با اثبات اینکه برات مفقود متعلق به او بوده است و بدون دادن تضمین می‌تواند تأدیه وجه برات را سه سال پس از سررسید آن به موجب حکم دادگاه از قبول‌کننده یا برات‌دهنده‌ای که برات او قبول نشده است مطالبه کند. در هر حال دارنده مذکور می‌تواند از دادگاه تقاضا کند که مدیون، وجه سند را در صورتی که حال باشد به فوریت و در صورت مؤجل بودن، پس از انقضای اجل به صندوق دادگستری بسپارد. در این صورت پرداخت</p>

	وجه به خواهان منوط به سپردن وثیقه‌ها گذشتن سه سال از تاریخ سررسید سند است.
<p>ماده ۷۵۱ - هرگاه پس از گذشت سه سال از تاریخ سررسید برات درمورد آن به‌طور رسمی مطالبه یا اقامه دعوی نشود دارنده نمی‌تواند از حیث تعهد براتی به مسئولان سند رجوع کند. پس از گذشت مهلت مذکور از تضمین موضوع مواد (۷۴۵) یا (۷۴۷) این قانون به درخواست تضمین دهنده رفع اثر می‌شود.</p>	<p>ماده ۲۶۷ - در صورتی که ضامن برات مفقود (رجوع به مواد ۲۶۲ و ۲۶۳) مدتی برای ضمانت خود معین نکرده باشد مدت ضمانت سه سال است و هرگاه در ظرف این سه سال رسماً مطالبه یا اقامه دعوی نشده باشد دیگر از این حیث دعوی بر علیه او در محکمه مسموع نخواهد بود.</p>
<p>ماده ۷۵۲ - اگر قبل از ابطال سند به موجب ماده (۷۵۱) این قانون سند ابراز شود، متعهد سند باید ارائه‌کننده سند را به دادگاهی که دستور عدم پرداخت داده‌است دلالت کند. در صورتی که ارائه‌کننده سند به دادگاه مراجعه کند، دادگاه به مدعی فقدان سند یا تحصیل آن از طریق جرم اخطار می‌کند که دعوی یا شکایت خود را علیه ارائه‌کننده سند تعقیب و گواهی آن را ظرف ده روز ارائه کند. در غیر این صورت دعوی او رد می‌شود.</p>	
<p>ماده ۷۵۳ - هرگاه دعوی شخصی که به موجب ماده (۷۴۴) این قانون دستور عدم پرداخت داده‌است رد شود یا شکایت او به قرار منع تعقیب حکم برائت منتهی شود، هریک از متعهدان سند مکلف به پرداخت وجه آن است و شخصی که دستور عدم پرداخت داده‌است مکلف به جبران خسارات واردشده به دارنده است و در صورت علم به بلاوجه بودن دستور عدم پرداخت به حبس تعزیری درجه هفت و یا جزای نقدی معادل نصف مبلغ مندرج در سند محکوم می‌شود.</p>	
<p>ماده ۷۵۴ - در صورت دستور دادگاه به عدم پرداخت اگر ابراز کننده سند به تشخیص دادگاه تضمین کافی به متعهد آن بدهد او باید وجه سند را به ابراز کننده بپردازد مشروط بر اینکه از قبل وجه سند به موجب سند یا حکم دادگاه به دارنده پرداخت نشده‌باشد. هرگاه دعوی شخصیکه به موجب ماده (۷۴۴) این قانون دستور عدم پرداخت داده‌است رد شود یا شکایت او به قرار منع تعقیب حکم برائت منتهی شود از تضمین مذکور رفع اثر می‌شود.</p>	
<p>ماده ۷۵۵ - مبدأ محاسبه خسارت تأخیر تأدیه دارنده سند مفقود زمان ارائه تضمین به صادرکننده است.</p>	
<p>ماده ۷۵۶ - هر شخص ثالثی می‌تواند وجه برات را پرداخت کند.</p>	<p>ماده ۲۷۰ - هر شخص ثالثی می‌تواند از طرف برات دهنده یا یکی از ظهورنویسها وجه برات اعتراض شده</p>

فصل نهم - تأدیه وجه برات به وسیله شخص ثالث

پرداخت وجه به وسیله شخص ثالث باید در برات قید شود و به امضای دارنده سند برسد. اصل برات و واخواست نامه، در صورت انجام واخواست، باید به شخصی که وجه برات را پرداخته است تسلیم شود.	را کارسازی نماید - دخالت شخص ثالث و پرداخت وجه باید در اعتراضنامه یا در ذیل آن قید شود.
ماده ۷۵۷ - شخص ثالثی که وجه برات را پرداخته در مقابل مسئولان سند، کلیه حقوق و تکالیف ناشی از برات را دارد، مشروط بر اینکه در زمان پرداخت، دارنده حق رجوع به مسئولان برات را داشته باشد؛ با این حال، پرداخت کننده مذکور نمی تواند برات را به عنوان انتقال یا وثیقه ظهرنویسی کند.	ماده ۲۷۱ - شخص ثالثی که وجه برات را پرداخته دارای تمام حقوق و وظایف دارنده برات است.
ماده ۷۵۸ - دارنده ای که پرداخت به وسیله شخص ثالث را رد می کند دیگر حق رجوع به برات دهنده ای که برات او قبول شده است، ظهرنویسان و ضامنان آنها را ندارد.	
فصل دهم - حقوق و وظایف دارنده برات ماده ۷۵۹ - دارنده برات به رؤیت یا به وعده از رؤیت باید حسب مورد پرداخت یا قبول آن را ظرف یک سال از تاریخ صدور برات مطالبه کند در غیر این صورت حق رجوع به برات دهنده ای که وجه برات را به براتگیر رسانده است ظهرنویسان و ضامنان آنان را ندارد.	ماده ۲۷۴ - نسبت به برواتی که وجه آن باید در ایران بررئیت یا بوعده از رؤیت تأدیه شود اعم از اینکه برات در ایران صادر شده باشد یا در خارج دارنده برات مکلف است پرداخت یا قبولی آنرا در ظرف یکسال از تاریخ برات مطالبه نماید و الا حق رجوع بظهرنویسها و همچنین ببرات دهنده که وجه برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت
ماده ۷۶۰ - اگر در برات برای تقاضای قبولی یا پرداخت، مدتی بیشتر یا کمتر از مدت مذکور در ماده (۷۵۹) این قانون مقرر شود دارنده برات باید در همان مدت، قبولی یا پرداخت برات را تقاضا کند در غیر این صورت حق رجوع به برات دهنده ای که وجه برات را به براتگیر رسانده است، ظهرنویسان و ضامنان آنان ندارد.	ماده ۲۷۵ - اگر در برات اعم از اینکه در ایران صادر شده باشد یا در خارج برای تقاضای قبولی مدت بیشتر یا کمتری مقرر شده باشد دارنده برات باید در همان مدت قبولی برات را تقاضا نماید و الا حق رجوع بظهرنویسها و ببرات دهنده که وجه برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت.
ماده ۷۶۱ - اگر ظهرنویس برای تقاضای قبولی مدتی معین کند دارنده برات باید در مدت مذکور تقاضای قبولی نماید و اگر پس از مدت مذکور مراجعه کند، حق رجوع به آن ظهرنویس و ضامن او را ندارد.	ماده ۲۷۶ - اگر ظهرنویسی برای تقاضای قبولی مدتی معین کرده باشد دارنده برات باید در مدت مزبور تقاضای قبولی نماید و الا در مقابل آن ظهرنویس نمیتواند از مقررات مربوطه بیرواستفاده کند.
ماده ۷۶۲ - دارنده برات باید در روز وعده وجه برات را مطالبه کند.	ماده ۲۷۹ - دارنده برات باید روز وعده وجه برات را مطالبه کند.
ماده ۷۶۳ - امتناع از تأدیه وجه برات به وسیله اظهارنامه ای که ظرف ده	ماده ۲۸۰ - امتناع از تأدیه وجه برات باید در ظرف

روز از تاریخ سررسید، مطابق این قانون به طور رسمی تنظیم می‌شود محقق می‌گردد. اظهارنامه مذکور و اخوان نامه عدم تأدیه نامیده می‌شود.	ده روز از تاریخ وعده بوسیله نوشته‌ها اعتراض عدم تأدیه نامیده می‌شود و معلوم گردد.
ماده ۷۶۴ - فوت و ورشکستگی برات گیر، دارنده را از اخوان نکول و عدم تأدیه بی نیاز می‌کند.	ماده ۲۸۲ - نه فوت محال علیه نه ورشکستگی او نه اعتراض نکولی دارنده برات را از اعتراض عدم تأدیه مستغنی نخواهد کرد.
ماده ۷۶۵ - در صورتی که به علت بروز حادثه خارجی غیر قابل پیش بینی و غیر قابل دفع، ارائه برات برای قبولی یا پرداخت یا اخوان عدم تأدیه میسر نشود، مهلت های مذکور در مواد قبل به میزان مدت زمان حادثه مذکور افزایش می یابد. دارنده باید به فوریت پس از برطرف شدن حادثه به ارائه برات برای قبول یا پرداخت و در صورت لزوم، اخوان عدم تأدیه اقدام کند.	
ماده ۷۶۶ - دارنده براتی که به علت عدم تأدیه و اخوان می شود باید ظرف ده روز از تاریخ و اخوان، عدم تأدیه را به وسیله اظهارنامه رسمی به ظهن نویس ماقبل خود و ضامن او اطلاع دهد. در صورتی که نشانی ظهن نویس مذکور و یا ضامن او برای دارنده مشخص نباشد مراتب باید در یک روزنامه کثیرالانتشار آگهی شود.	ماده ۲۸۴ - دارنده براتیکه به علت عدم تأدیه اعتراض شده است باید در ظرف ده روز از تاریخ اعتراض عدم تأدیه را به وسیله اظهارنامه رسمی یا مراسله سفارشی دو قبضه به کسی که برات را به او واگذار نموده اطلاع دهد.
ماده ۷۶۷ - ظهن نویس مذکور در ماده (۷۶۶) این قانون باید، حسب مورد، ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اظهارنامه یا اطلاع از مفاد آگهی، مراتب را به وسیله اظهارنامه رسمی به ظهن نویس سابق خود و ضامن او اطلاع دهد. در صورتی که نشانی ظهن نویس سابق و یا ضامن او برای ظهن نویس مذکور مشخص نباشد مراتب باید در یک روزنامه کثیرالانتشار آگهی شود.	ماده ۲۸۵ - هر یک از ظهن نویسه ها نیز باید در ظرف ده روز از تاریخ دریافت اطلاع نامه فوق آنرا بهمان وسیله بظهن نویس سابق خود اطلاع دهد.
ماده ۷۶۸ - در صورت عدم انجام تکلیف مندرج در مواد (۷۶۶) و (۷۶۷) این قانون، دارنده برات و هریک از ظهن نویسان مسؤول خساراتی است که در نتیجه عدم اطلاع به ایادی ماقبل وارد شده است.	
ماده ۷۶۹ - در مورد براتهایی که باید در ایران تأدیه شوند دعوا علیه برات دهنده، ظهن نویسان و یا ضامنان آنها باید ظرف سه ماه از تاریخ و اخوان اقامه شود.	ماده ۲۸۶ - اگر دارنده براتیکه بایستی در ایران تأدیه شود و بعلت عدم پرداخت اعتراض شده بخواهد از حقی که ماده ۲۴۹ برای او مقرر داشته استفاده کند باید در ظرف یکسال از تاریخ اعتراض اقامه دعوی نماید.
	تبصره - هر گاه محل اقامت مدعی علیه خارج از محلی باشد که وجه برات باید در آنجا پرداخته شود برای

هر شش فرسخ یکروز اضافه خواهد شد.	
<p>ماده ۲۸۷ - در مورد برواتیکه باید در خارجه تأدیه شود اقامه دعوی بر علیه برات‌دهنده و یا ظهرنویس‌های مقیم ایران در ظرف دو سال از تاریخ اعتراض باید بعمل آید.</p>	<p>ماده ۷۷۰ - در مورد براتهایی که باید در خارج از کشور تأدیه شوند دعوا علیه برات‌دهنده و یا ظهرنویسان باید ظرف ششماه از تاریخ واخواست اقامه شود.</p>
<p>ماده ۲۸۸ - هر یک از ظهرنویسها بخواهد از حقی که در ماده ۲۴۹ باو داده شده استفاده نماید باید در مواعیدی که بموجب مواد ۲۸۶ و ۲۸۷ مقرر است اقامه دعوی کند و نسبت باو موعد از فردای ابلاغ احضاریه محکمه محسوب است و اگر وجه برات را بدون اینکه بر علیه او اقامه دعوی شده باشد تأدیه نماید از فردای روز تأدیه محسوب خواهد شد.</p>	<p>ماده ۷۷۱ - اگرهیک از ظهرنویسان یا ضامنان آنها بخواهد از حقی که به موجب مقررات این قانون به آنها داده شده استفاده کنند باید در مواعیدی که به موجب مواد (۷۶۹) و (۷۷۰) این قانون مقرر است اقامه دعوی کنند. در مورد اشخاص مذکور موعد از فردای ابلاغ دادخواست محاسبه می‌شود و اگر وجه برات را بدون اینکه علیه آنها اقامه دعوی شده باشد تأدیه نمایند از فردای روز تأدیه محاسبه می‌گردد.</p>
<p>ماده ۲۸۹ - پس از انقضای مواعد مقرر در مواد فوق دعوی دارنده برات بر ظهرنویسها و همچنین دعوی هر یک از ظهرنویسها بر ید سابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد.</p> <p>ماده ۲۹۰ - پس از انقضای مواعد فوق دعوی دارنده و ظهرنویسهای برات بر علیه برات‌دهنده نیز پذیرفته نمیشود مشروط بر اینکه برات‌دهنده ثابت نماید در سر وعده وجه برات را بمحال علیه رسانیده و در اینصورت دارنده برات فقط حق مراجعه بمحال علیه خواهد داشت</p> <p>ماده ۲۹۱ - اگر پس از انقضای موعدی که برای اعتراض و ابلاغ اعتراضنامه یا برای اقامه دعوی مقرر است برات‌دهنده یا هر یک از ظهرنویسها بطریق محاسبه یا عنوان دیگر وجهی را که برای تأدیه برات بمحال علیه رسانیده بود مسترد دارد دارنده برات برخلاف مقررات دو ماده قبل حق خواهد داشت که بر علیه دریافت کننده وجه اقامه دعوی نماید.</p>	<p>ماده ۷۷۲ - پس از انقضای مواعد مقرر در مواد (۷۶۹)، (۷۷۰) و (۷۷۱) این قانون دعوای دارنده برات علیه ظهرنویسان، برات‌دهنده‌ای که برات او قبول شده است و ضامنان آنها و همچنین دعوای هریک از ظهرنویسان علیه ایادی سابق خود، برات‌دهنده‌ای که برات او قبول شده است و ضامنان آنها در دادگاه مسموع نیست.</p>
<p>ماده ۲۹۲ - پس از اقامه دعوی محکمه مکلف است بمجرد تقاضای دارنده براتیکه بعلت عدم تأدیه اعتراض شده است معادل وجه برات را از اموال مدعی علیه بعنوان تأمین توقیف نماید.</p>	<p>ماده ۷۷۳ - دادگاه باید به صرف تقاضای دارنده، معادل وجه برات را از اموال شخصی که دارنده به موجب مقررات این قانون حق رجوع به او را دارد به عنوان تأمین، توقیف کند.</p> <p>تبصره - در اجرای قرارهای تأمین خواسته و احکام مربوط به اسناد تجارتي، مرجع قضائی باید به درخواست دارنده سند تجارتي به فوریت به بانک مرکزی دستور دهد که فهرست کلیه حسابهای هریک از مسؤولان سند در بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری را، فارغ از نوع</p>

	<p>آن، برای توقیف به مرجع مذکور تسلیم کند. همچنین مرجع قضائی باید به درخواست دارنده سند تجارتي به فوریت به مراجع ذی ربط از قبیل ثبت محل و شهرداری دستور دهد که بر اساس نشانی کامل ملک یا نام مالک پلاک ثبتی ملکی را که احتمال تعلق آن به هر یک از مسؤولان سند وجود دارد برای توقیف به مرجع مذکور اعلام کند. مفاد این ماده در مورد اجرای قرارهای تأمین خواسته و احکام مربوط به همه مطالبات مجری است.</p>
	<p>ماده ۷۷۴ - هر یک از برات دهنده، ظهرنویسان یا ضامنان آنها می توانند با درج در برات، دارنده برات را از انجام واخواست نکول و یا عدم تأدیه و یا اقامه دعوی ظرف مهلت مقرر معاف کنند. آثار این شرط فقط در مورد شرط کننده جاری است. اگر علی رغم تحریر شرط مذکور دارنده برات واخواست یا اقامه دعوی کند، بابت هزینه واخواست یا هزینه های دادرسی حق رجوع به شرط کننده را ندارد. این شرط دارنده را از وظیفه ارائه برات ظرف مهلت مقرر یا ارسال اظهارنامه موضوع ماده (۷۶۶) این قانون معاف نمی کند.</p>
<p>ماده ۲۹۳ - اعتراض در موارد ذیل بعمل می آید:</p> <p>(۱) در مورد نکول.</p> <p>(۲) در مورد امتناع از قبول یا نکول.</p> <p>(۳) در مورد عدم تأدیه.</p> <p>اعتراضنامه باید در یک نسخه تنظیم و بموجب امر محکمه بدایت بتوسط مأمور اجراء بمحل اقامت اشخاص ذیل ابلاغ شود:</p> <p>(۱) محال علیه.</p> <p>(۲) اشخاصیکه در برات برای تأدیه وجه عنداقتضاء معین شده اند.</p> <p>(۳) شخص ثالثی که برات را قبول کرده است.</p> <p>اگر در محلی که اعتراض بعمل می آید محکمه بدایت نباشد وظایف او با رعایت ترتیب بعهدہ امین صلح یا رئیس ثبت اسناد یا حاکم محل خواهد بود.</p>	<p>فصلیازدهم - واخواست</p> <p>ماده ۷۷۵ - واخواست در موارد زیر انجام می شود:</p> <p>۱- نکول</p> <p>۲- عدم تأدیه</p>
<p>ماده ۲۹۳ - اعتراض در موارد ذیل بعمل می آید:</p> <p>(۱) در مورد نکول.</p> <p>(۲) در مورد امتناع از قبول یا نکول.</p> <p>(۳) در مورد عدم تأدیه.</p> <p>اعتراضنامه باید در یک نسخه تنظیم و بموجب امر محکمه بدایت بتوسط مأمور اجراء بمحل اقامت اشخاص ذیل ابلاغ شود:</p>	<p>ماده ۷۷۶ - واخواستنامه به اشخاص زیر ابلاغ می شود:</p> <p>۱- برات گیر</p> <p>۲- اشخاص تعیین شده در برات برای تأدیه وجه در صورت اقتضاء</p> <p>۳- شخص ثالث قبول کننده برات</p> <p>۴- برات دهنده</p>

<p>(۱) محال علیه.</p> <p>(۲) اشخاصیکه در برات برای تأدیه وجه عندالاقضاء معین شده‌اند.</p> <p>(۳) شخص ثالثی که برات را قبول کرده است.</p> <p>اگر در محلی که اعتراض بعمل می‌آید محکمه بدایت نباشد وظایف او با رعایت ترتیب بعهد امین صلح یا رئیس ثبت اسناد یا حاکم محل خواهدبود.</p>	
<p>ماده ۲۹۴ - اعتراضنامه باید مراتب ذیل را دارا باشد:</p> <p>(۱) سواد کامل برات با کلیه محتویات آن اعم از قبولی و ظهرونی و غیره.</p> <p>(۲) امر بتأدیه وجه برات.</p> <p>مأمور اجرا باید حضور یا غیاب شخصیکه باید وجه برات را بدهد و علل امتناع از تأدیه یا از قبول و همچنین علل عدم امکان امضاء یا امتناع از امضاء را در ذیل اعتراضنامه قید و امضاء کند.</p>	<p>ماده ۷۷۷ - اظهارنامه‌ای که برای انجام واخواست تنظیم می‌شود باید متضمن واژه «واخواستنامه» و امر به تأدیه وجه برات باشد و رونوشت یا تصویر کامل برات با کلیه محتویات آن اعم از قبولی و ظهرونی و سایر موارد به اظهارنامه ضمیمه شود.</p>
<p>ماده ۲۹۵ - هیچ نوشته‌ای نمیتواند از طرفدارنده براتجایگیراعتراضنامه شود مگر در موارد مندرج در مواد ۲۶۱ - ۲۶۲ و ۲۶۳ راجع ب مفقود شدن برات.</p>	<p>ماده ۷۷۸ - هیچ نوشته‌ای نمی‌تواند از طرف دارنده برات جایگزین واخواستنامه شود مگر اینکه به موجب این قانون تعیین گردد.</p>
<p>ماده ۲۹۶ - مأمور اجرا باید سواد صحیح اعتراضنامه را بمحل اقامت اشخاص مذکور در ماده ۲۹۳ بدهد.</p> <p>ماده ۲۹۷ - دفتر محکمه یا دفتر مقاماتیکه وظیفه محکمه را انجام میدهند باید مفاد اعتراضنامه را روز بروز بترتیب تاریخ و نمره در دفتر مخصوصی که صفحات آن بتوسط رئیس محکمه یا قائم مقام او نمره و امضاء شده است ثبت نمایند - در صورتیکه محل اقامت برات‌دهنده یا ظهرونیس اولی در روی برات قید شده باشد دفتر محکمه باید آنها را توسط کاغذ سفارشی از علل امتناع از تأدیه مستحضر سازد.</p>	<p>ماده ۷۷۹ - واخواستنامه طبق قانون آیین دادرسی مدنی ابلاغ می‌شود.</p>
<p>ماده ۳۰۵ - در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است.</p> <p>هر قسمت از سایر تعهدات براتی (تعهدات ناشی از ظهرونیسی - ضمانت - قبولی و غیره) نیز که در</p>	<p>فصل دوازدهم - قوانین خارجی</p> <p>ماده ۷۸۰ - در مورد براتهایی که در خارج ایران صادر می‌شود شرایط اساسی برات تابع قانون کشور محل صدور است.</p> <p>هر قسمت از سایر تعهدات براتی شامل تعهدات ناشی از صدور، قبول، ظهرونیسی و ضمانت نیز که در خارج از کشور به وجود می‌آید تابع</p>

<p>خارجی بودن آنجا به وجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است.</p> <p>معذالک اگر شرایط اساسی برات مطابق قانون ایران موجود و یا تعهدات براتی موافق قانون ایران صحیح باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده‌اند حق استناد باین ندارند که شرایط اساسی برات یا تعهدات براتی مقدم بر تعهد آنها مطابق با قوانین خارجی نیست.</p>	<p>قانون کشوری است که تعهد در آنجا به وجود آمده است.</p> <p>اگر شرایط شکلی برات یا تعهدات براتی مطابق قانون ایران صحیح باشد اشخاصی که در ایران تعهد براتی کرده‌اند حق استناد به این را ندارند که شرایط شکلی برات یا تعهد براتی مطابق با قانون حاکم خارجی نیست.</p>
<p>ماده ۳۰۶ - اعتراض و بطور کلی هر اقدامی که برای حفظ حقوق ناشیه از برات و استفاده از آن در خارج باید بعمل آید تابع قوانین مملکتی خواهد بود که آن اقدام باید در آنجا بشود.</p>	<p>ماده ۷۸۱ - واخواست و به‌طور کلی هر اقدامی که برای حفظ حقوق ناشی از برات و استفاده از آن در کشور خارجی باید به عمل آید تابع قانون کشوری است که اقدام مذکور باید در آنجا انجام شود.</p>
<p>ماده ۳۰۷ - فته طلب سندی است که بموجب آن امضاء کننده تعهد میکند مبلغی در موعد معین یا عندالمطالبه در وجه حامل یا شخص معین و یا بحواله‌کرد آن شخص کارسازی نماید.</p>	<p>باب دوم - سفته</p> <p>ماده ۷۸۲ - سفته سندی است که به موجب آن امضاء کننده بدون قید و شرط تعهد می‌کند مبلغی را در موعد معین یا عندالمطالبه در وجه و یا به‌حواله‌کرد شخص معین پرداخت کند.</p>
<p>ماده ۳۰۸ - فته طلب علاوه بر امضاء یا مهر باید دارای تاریخ و متضمن مراتب ذیل باشد:</p> <p>۱) مبلغی که باید تأدیه شود با تمام حروف.</p> <p>۲) گیرنده وجه.</p> <p>۳) تاریخ پرداخت.</p>	<p>ماده ۷۸۳ - سفته علاوه بر امضای صادرکننده باید متضمن موارد زیر باشد:</p> <p>۱- قید کلمه «سفته» روی آن</p> <p>۲- تاریخ صدور، به روز و ماه و سال</p> <p>۳- هویت صادرکننده</p> <p>۴- مبلغ سفته</p> <p>۵- تاریخ پرداخت وجه سفته، به روز و ماه و سال</p> <p>۶- نشانی کامل مکان تأدیه وجه سفته</p> <p>۷- هویت گیرنده وجه</p>
	<p>ماده ۷۸۴ - در صورتی که سفته مطابق ماده (۷۸۳) این قانون تنظیم نشده باشد، مشمول مقررات راجع به سفته نیست مگر در موارد زیر:</p> <p>۱- عدم تعیین تاریخ تأدیه وجه سفته که در این صورت سفته عندالمطالبه تلقی می‌شود.</p> <p>۲- عدم تعیین مکان تأدیه وجه سفته که در این صورت اقامتگاه صادرکننده مکان پرداخت تلقی می‌شود.</p>
	<p>ماده ۷۸۵ - اگر سفته به هنگام صدور فاقد شرایط مذکور در ماده (۷۸۳) این قانون باشد و سپس به‌وسیله دارنده تکمیل شود، اعتبار سفته را دارد. در این صورت هیچ‌یک از مسؤولان سند نمی‌توانند در</p>

	برابر دارنده ناآگاه به فقدان اختیار تکمیل کننده سند یا خروج او از حدود اختیارات اعطائی استناد کنند.
ماده ۷۸۶ - مفاد مواد (۷۰۴)، (۷۰۵)، (۷۰۸) این قانون و کلیه مواد فصل چهارم تا پایان فصل دوازدهم باب اول کتاب سوم «اسناد تجارتي» در مورد سفته نیز مجری است.	ماده ۳۰۹ - تمام مقررات راجع به بروات تجارتي (از مبحث چهارم الى آخر فصل اول این باب) در مورد سفته نیز لازم الرعایه است.
باب سوم - چک ماده ۷۸۷ - چک سندی است که به موجب آن صادرکننده به بانک دستور بی قید و شرط می دهد تا تمام یا بخشی از وجوهی را که نزد بانک دارد به وی رد یا به دیگری پرداخت کند.	ماده ۳۱۰ - چک نوشته ای است که بموجب آن صادرکننده وجوهی را که در نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا بدیگری واگذار مینماید.
ماده ۷۸۸ - صادرکننده چک علاوه بر امضاء باید موارد زیر را در آن درج کند: ۱- تاریخ چک، به روز و ماه و سال ۲- مبلغ چک ۳- هویت گیرنده وجه تبصره - بانک اعطاءکننده دسته چک باید بر روی هر برگ چک کلمه چک، نام بانک، نام، شناسه و نشانی شعبه بانک اعطاءکننده و هویت صاحب حساب را درج کند و همچنین باید شماره حسابی را که مبلغ چک باید از محل آن پرداخت شود قید کند.	ماده ۳۱۱ - در چک باید محل و تاریخ صدور قید شده و بامضای صادرکننده برسد - پرداخت وجه نباید وعده داشته باشد. ماده ۳۱۲ - چک ممکن است در وجه حامل یا شخص معین یا به حواله کرد باشد - ممکن است به صرف امضاء در ظهر به دیگری منتقل شود. ماده ۶ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) بانک ها مکلفند در روی هر برگ چک نام و نام خانوادگی صاحب حساب را قید نمایند.
ماده ۷۸۹ - در صورتی که چک مطابق مفاد متن ماده (۷۸۸) این قانون تنظیم نشود، مشمول مقررات راجع به چک نیست.	
ماده ۷۹۰ - اگر چک به هنگام صدور فاقد شرایط مذکور در ماده (۷۸۸) این قانون باشد و سپس به وسیله دارنده تکمیل شود، اعتبار چک را دارد. در این صورت، صادرکننده چک نمی تواند در برابر دارنده ناآگاه به فقدان اختیار تکمیل کننده سند یا خروج او از حدود اختیارات اعطائی استناد کند.	
ماده ۷۹۱ - چک فقط در تاریخ مندرج در آن یا پس از تاریخ مذکور قابل مطالبه است.	ماده ۳۱۳ ق.ت. - وجه چک باید بمحض ارائه کارسازی شود. ماده ۳ مکرر ق. صدور چک - (الحاقی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) چک فقط در تاریخ مندرج در آن یا پس از تاریخ مذکور قابل وصول از بانک خواهد بود.
ماده ۷۹۲ - رعایت مفاد مواد (۷۰۴)، (۷۰۵)، (۷۰۸) این قانون و مواد	ماده ۳۱۴ - صدور چک ولو اینکه از محلی بمحل دیگر

<p>باشد ذاتاً عمل تجارتي محسوب نيست ليكن مقررات اين قانون از ضمانت صادرکننده و ظهرنويسها و اعتراض و اقامه دعوی ضمان و مفقود شدن راجع به بروات شامل چک نيز خواهد بود.</p>	<p>فصل چهارم تا پايان فصل دوازدهم از باب اول کتاب سوم «اسناد تجارتي»، در مورد چک نيز الزامي است.</p>
<p>ماده ۳۱۵ - اگر چک در همان مکاني که صادر شده است بايد تأديه گردد دارنده چک بايد در ظرف پانزده روز از تاريخ صدور وجه آنرا مطالبه کند و اگر از يك نقطه به نقطه ديگر ايران صادر شده باشد بايد دضر ظرف چهل و پنج روز از تاريخ صدور چک مطالبه شود.</p> <p>اگر دارنده چک در ظرف مواعد مذکوره در اين ماده پرداخت وجه آن را مطالبه نکند ديگر دعوی او بر عليه ظهرنويس مسموع نخواهد بود و اگر وجه چک بسببي که مربوط به محال عليه است از بين برود.</p> <p>ماده ۳۱۷ - مقررات راجعه به چک هائي که در ايران صادر شده است در مورد چک هائي که از خارجه صادر شده و بايد در ايران پرداخته شود نيزرعايت خواهد شد - ليکن مهلتی که در ظرف آن دارنده چک می تواند وجه چک را مطالبه کند چهار ماه از تاريخ صدور است.</p>	<p>ماده ۷۹۳ - مهلت و اخواست چک سی روز از تاريخ چک است. اگر دارنده چک ظرف مهلت مذکور و اخواست نکند، حق رجوع به ظهرنويسان و ضامنان آنها را ندارد. چنانچه دارنده چک پس از مهلت مذکور مراجعه کند و چک به سببي از قبيل ورشکستگي که مربوط به بانک است با عدم پرداخت مواجه گردد، حق مراجعه به صاحب حسابی که حداقل معادل وجه چک، وجوه نقد نزد بانک داشته است را ندارد و فقط می تواند به بانک رجوع کند.</p>
<p>ماده ۳۱۶ - کسی که وجه چک را دریافت میکند بايد ظهر آنرا امضاء يا مهر نمايد اگر چه چک در وجه حامل باشد.</p>	<p>ماده ۷۹۴ - شخصی که وجه چک را دریافت می کند بايد در ظهر آن هویت خود را ذکر و امضاء کند. بانک بايد هویت ارائه دهنده چک را در حدود عرف بانکداری احراز کند.</p>
	<p>ماده ۷۹۵ - تمام بانکهای کشور بايد دسته چک های مختلف، متناسب با شرايط اشخاصی که مجاز به دریافت اين نوع دسته چک ها می باشند را تهيه کنند و بر روی هر يك از برگ های چک، سقف مبلغ قابل پرداخت و مدت اعتبار آن را درج نمایند. مدت اعتبار چک نمی تواند از دو سال بيشتتر باشد.</p> <p>بانک محال عليه مجاز نيست چک هائي را که تاريخ مندرج در آنها پس از پايان مدت اعتبار موضوع اين ماده است، پرداخت کند. اگر مبلغ درج شده در چک بيشتتر از سقف مبلغ قابل پرداخت باشد، بانک فقط به ميزان سقف مندرج در سند وجه آن را پرداخت می کند.</p>
	<p>ماده ۷۹۶ - آيين نامه اجرائی ماده (۷۹۵) اين قانون و نيز نحوه اعتبار سنجی و شرايط اعطای دسته چک به وسيله بانک مرکزی با همکاري وزارت دادگستری و وزارت امور اقتصادي و دارايی تهيه می شود و حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن اين قانون به تصويب هيأت</p>

	وزیران می‌رسد.
	<p>ماده ۷۹۷ - بانک اعطاءکننده دسته چک باید هنگام افتتاح حساب، حسب مورد، هویت، نشانی کامل و کد پستی اشخاص حقیقی و هویت، سمت و حدود اختیارات و مدت مدیریت مدیران، مشخصات دارندگان حق امضاء، هویت نشانی کامل و کد پستی اشخاص حقوقی را ثبت و از صحت مشخصات اعلام‌شده اطمینان حاصل کند.</p>
<p>ماده ۲ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) چک های صادر عهده بانک هایی که طبق قوانین ایران در داخل کشور دایر شده یا می شوند همچنین شعب آنها در خارج از کشور در حکم اسناد لازم الاجرا است و دارنده چک در صورت مراجعه به بانک و عدم دریافت تمام یا قسمتی از وجه آن به علت نبودن محل و یا به هر علت دیگری که منتهی به برگشت چک و عدم پرداخت گردد می تواند طبق قوانین و آیین نامه های مربوط به اجرای اسناد رسمی وجه چک یا باقیمانده آن را از صادرکننده وصول نماید. برای صدور اجرائیه دارنده چک باید عین چک و گواهینامه مذکور در ماده ۳ و یا گواهینامه مندرج در ماده ۴ را به اجرای ثبت اسناد محل تسلیم نماید. اجراء ثبت در صورتی دستور اجرا صادر می کند که مطابقت امضای چک با نمونه امضای صادرکننده در بانک از طرف بانک گواهی شده باشد. دارنده چک اعم است از کسی که چک در وجه او صادر گردیده یا به نام او پشت نویسی شده یا حامل چک (در مورد چکهای در وجه حامل) یا قائم مقام قانونی آنان. تبصره - (الحاقی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) دارنده چک می تواند محکومیت صادرکننده را نسبت به پرداخت کلیه خسارات و هزینه های وارد شده که مستقیما و بطور متعارف در جهت وصول طلب خود از ناحیه وی متحمل شده است اعم از آنکه قبل از صدور حکم یا پس از آن باشد از دادگاه تقاضا نماید. در صورتی که دارنده چک جبران خسارت و هزینه های مزبور را پس از صدور حکم درخواست کند - باید درخواست خود را به همان دادگاه صادرکننده حکم- تقدیم نماید.</p>	<p>ماده ۷۹۸ - هرگاه چک طبق قوانین ایران بر عهده بانکهای داخل کشور و یا شعب آنها در خارج صادر شود، در حکم سند رسمی لازم الاجراء است و در صورتی که عدم وصول تمام یا قسمتی از وجه آن فقط به علت نبودن یا کسر موجودی باشد، دارنده می تواند طبق قوانین و آیین نامه های مربوط، وجه چک یا باقیمانده آن را از طریق اجرای ثبت از صاحب حساب وصول کند. برای صدور اجرائیه دارنده چک باید حسب مورد عین چک و گواهینامه مذکور در ماده (۸۰۲) این قانون یا گواهینامه موضوع تبصره (۱) ماده مذکور را به واحد اجرای ثبت اسناد محل تسلیم کند. اجرای ثبت در صورتی دستور اجرای سند را صادر می کند که مطابقت امضاء مندرج در چک با نمونه امضای موجود در بانک به وسیله بانک گواهی شده باشد.</p>

<p>تاریخ تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام ۱۳۷۶.۳.۱۰</p>	
<p>ماده ۳ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) صادرکننده چک باید در تاریخ مندرج در آن معادل مبلغ مذکور در بانک محال علیه وجه نقد داشته باشد و نباید تمام یا قسمتی از وجهی را که به اعتبار آن چک صادر کرده به صورتی از بانک خارج نماید یا دستور عدم پرداخت وجه چک را به دهد و نیز نباید چک را به صورتی تنظیم نماید که بانک به علی از قبیل عدم مطابقت امضاء یا قلم خوردگی در متن چک یا اختلاف در مندرجات یا ناخوانا بودن یا اصلاح مندرجات آن از پرداخت وجه سند خودداری کند. همچنین صادرکننده نباید از حسابی که آن را بسته است چک صادر کند یا حسابی را که از آن چک صادر کرده است ببندد.</p> <p>بانک به تقاضای دارنده، در صورت فقدان موانع مذکور وجه چک را در تاریخ مندرج در سند یا پس از آن به وی می‌پردازد. هرگاه در چک شرطی برای پرداخت ذکر شود، بانک به آن شرط ترتیب اثر نمی‌دهد.</p>	<p>ماده ۷۹۹ - صادرکننده چک باید در تاریخ چک معادل مبلغ چک در بانک وجه نقد داشته باشد و نباید تمام یا قسمتی از وجهی را که به اعتبار آن چک صادر کرده است، به صورتی از بانک خارج کند یا دستور عدم پرداخت وجه چک را بدهد و نیز نباید چک را به صورتی تنظیم کند که بانک به علی از قبیل عدم مطابقت امضاء یا قلم خوردگی در متن چک یا اختلاف در مندرجات یا ناخوانا بودن یا اصلاح مندرجات آن از پرداخت وجه سند خودداری کند. همچنین صادرکننده نباید از حسابی که آن را بسته است چک صادر کند یا حسابی را که از آن چک صادر کرده است ببندد.</p> <p>بانک به تقاضای دارنده، در صورت فقدان موانع مذکور وجه چک را در تاریخ مندرج در سند یا پس از آن به وی می‌پردازد. هرگاه در چک شرطی برای پرداخت ذکر شود، بانک به آن شرط ترتیب اثر نمی‌دهد.</p>
	<p>ماده ۸۰۰ - در صورت درج شماره حساب گیرنده وجه در چک به هنگام صدور یا ظهنویسی و درج عبارت صریحی حاکی از واریز وجه به آن شماره حساب، فقط صاحب حساب مذکور، دارنده آن محسوب می‌شود و مبلغ چک فقط قابل واریز به آن حساب است.</p>
	<p>ماده ۸۰۱ - هرگاه مبلغ چک به موجب حکم قضائی نزد بانک توقیف شود بانک نباید وجه آن را بپردازد و در صورت پرداخت مسئول است.</p>
<p>ماده ۴ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) هرگاه وجه چک به علتی از علل مندرج در ماده ۲ پرداخت نگردد بانک مکلف است در برگمخصوصی که مشخصات چک و هویت و نشانی کامل صادرکننده در آن ذکر شده باشد علت یا علل عدم پرداخت را صریحاً قید و آن را امضاء و مهر نموده و به دارنده چک تسلیم نماید.</p> <p>در برگ مزبور باید مطابقت امضاء صادرکننده با نمونه امضاء موجود در بانک (در حدود عرف بانکداری) و یا عدم مطابقت آن از طرف بانک تصدیق شود. بانک مکلف است به منظور اطلاع صادرکننده چک فوراً نسخه دوم این برگ را به آخرین نشانی صاحب حساب که در بانک موجود است ارسال دارد. در برگ مزبور باید نام و نام خانوادگی و نشانی</p>	<p>ماده ۸۰۲ - هرگاه وجه چک به یکی از علل مندرج در ماده (۷۹۹) این قانون پرداخت نشود بانک باید ضمن درج عبارتی حاکی از عدم پرداخت وجه چک بر روی آن، در برگ مخصوصی که گواهینامه عدم پرداخت نامیده می‌شود موارد زیر را همراه با نام بانک و نام و شناسه شعبه و تاریخ، درج نماید و پس از مهر و امضاء کردن آن، به دارنده تسلیم کند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مبلغ چک ۲- تاریخ چک ۳- هویت و نشانی کامل دارنده یا دارندگان حق امضاء ۴- هویت و نشانی کامل صاحب حساب ۵- نام بانک و شناسه شعبه اعطاءکننده دسته چک به صادرکننده ۶- میزان موجودی حساب در صورت عدم کفایت یا تصریح به کفایت موجودی ۷- گواهی مطابقت یا عدم مطابقت امضای مندرج در چک با نمونه امضای موجود در بانک

<p>کامل دارنده چک نیز قید گردد.</p> <p>ماده ۵ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) در صورتی که موجودی حساب صادرکننده چک نزد بانک کمتر از مبلغ چک باشد به تقاضای دارنده چک بانک مکلف است مبلغ موجودی در حساب را به دارنده چک بپردازد و دارنده چک با قید مبلغ دریافت شده در پشت چک و تسلیم آن به بانک گواهی نامه مشتمل بر مشخصات چک و مبلغی که پرداخت شد از بانک دریافت می نماید. چک مزبور نسبت به مبلغی که پرداخت نگردیده بی محل محسوب و گواهی نامه بانک در این مورد برای دارنده چک جانشین اصل چک خواهد بود. در مورد این ماده نیز بانک مکلف است اعلامیه مذکور در ماده قبل را برای صاحب حساب ارسال نماید.</p>	<p>۸- هویت و نشانی کامل دارنده چک</p> <p>۹- علت یا علل عدم پرداخت به طور صریح</p> <p>تبصره ۱ - هرگاه موجودی حساب صادرکننده چک نزد بانک کمتر از مبلغ چک باشد بانک باید به تقاضای دارنده چک، مبلغ موجود در حساب را در قبال اخذ رسید در پشت چک پرداخت و گواهی نامه را با تصریح به مبلغ پرداخت شده صادر کند. گواهی نامه بانک در این مورد برای دارنده چک جانشین اصل چک است.</p> <p>تبصره ۲ - صدور گواهی نامه موضوع این ماده در مهلت مقرر در ماده (۷۹۳) این قانون دارنده چک را از انجام واخواست معاف می کند؛ لکن مواد (۷۶۶) تا (۷۶۸) نیز در این مورد مجری است.</p>
	<p>ماده ۸۰۳- بانک ضامن خسارات ناشی از خودداری از صدور گواهی نامه عدم پرداخت یا صدور نادرست یا ناقص آن است.</p>
<p>ماده ۵ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) در صورتی که موجودی حساب صادرکننده چک نزد بانک کمتر از مبلغ چک باشد به تقاضای دارنده چک بانک مکلف است مبلغ موجودی در حساب را به دارنده چک بپردازد و دارنده چک با قید مبلغ دریافت شده در پشت چک و تسلیم آن به بانک گواهی نامه مشتمل بر مشخصات چک و مبلغی که پرداخت شد از بانک دریافت می نماید. چک مزبور نسبت به مبلغی که پرداخت نگردیده بی محل محسوب و گواهی نامه بانک در این مورد برای دارنده چک جانشین اصل چک خواهد بود. در مورد این ماده نیز بانک مکلف است اعلامیه مذکور در ماده قبل را برای صاحب حساب ارسال نماید.</p>	<p>ماده ۸۰۴- در صورت صدور گواهی نامه عدم پرداخت بانک باید تصویر یا رونوشت گواهی نامه مذکور را به هزینه دارنده برای صاحب حساب ارسال کند. در غیر این صورت، بانک ضامن خسارات ناشی از عدم ارسال اطلاعیه به صاحب حساب است.</p>
	<p>ماده ۸۰۵- هرگاه چک به هریک از علل مندرج در ماده (۷۹۹) این قانون پرداخت نگردد، دارنده چک می تواند محکومیت هریک از مسؤولان سند را به پرداخت وجه آن و متفرعات طلب از دادگاه تقاضا نماید.</p>
	<p>ماده ۸۰۶ - در صورتی که دارنده چک برای حفظ حقوق خود در مقابل مسؤولان سند واخواست کند، واخواست نامه به بانک ابلاغ می شود و بانک باید تصویر یا رونوشت واخواست مذکور را به هزینه دارنده چک برای صاحب حساب ارسال کند. در غیر این صورت بانک ضامن خسارات ناشی از عدم ارسال اطلاعیه به صاحب حساب است.</p>

<p>ماده ۱۴ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) صادرکننده چک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی آنها با تصریح به این که چک مفقود یا سرقت یا جعل شده و یا از طریق کلاهبرداری یا خیانت در امانت یا جرائم دیگری تحصیل گردیده می تواند کتباً دستور عدم پرداخت وجه چک را به بانک بدهد بانک پس از احراز هویت دستوردهنده از پرداخت وجه آن خودداری و در صورت ارائه چک، گواهی عدم پرداخت را به ارائه دهنده تسلیم می کند.</p> <p>دستور دهنده مکلف است شکایت خود را در مراجع قضائی طرح و حداکثر ظرف یک هفته پس از اعلام به بانک، گواهی تقدیم شکایت خود را به بانک تسلیم کند در غیراین صورت، پس از انقضای مدت مذکور بانک به تقاضای دارنده چک از محل موجودی حساب وجه آن را پرداخت می کند.</p> <p>تبصره - پرداخت چکهایی را که هر بانک بر عهده خود صادر می کند، به استثنای چکه های صادرشده در وجه شخص معین، نمی توان به استناد این ماده متوقف کرد، مگر آنکه بانک صادرکننده درمورد آن ادعای جعل کند.</p>	<p>ماده ۸۰۷ - صادرکننده یا دارنده چک با تصریح به اینکه چک مفقود یا سرقت یا جعل شده و یا از طریق کلاهبرداری یا خیانت در امانت یا جرائم دیگری تحصیل گردیده است، می تواند به طور کتبی دستور عدم پرداخت وجه چک را به بانک بدهد. بانک پس از احراز هویت دستوردهنده از پرداخت وجه آن خودداری و در صورت ارائه چک، گواهی عدم پرداخت را به ارائه دهنده تسلیم می کند.</p> <p>دستور دهنده مکلف است شکایت خود را در مراجع قضائی طرح و حداکثر ظرف یک هفته پس از اعلام به بانک، گواهی تقدیم شکایت خود را به بانک تسلیم کند در غیراین صورت، پس از انقضای مدت مذکور بانک به تقاضای دارنده چک از محل موجودی حساب وجه آن را پرداخت می کند.</p> <p>تبصره - پرداخت چکهایی را که هر بانک بر عهده خود صادر می کند، به استثنای چکه های صادرشده در وجه شخص معین، نمی توان به استناد این ماده متوقف کرد، مگر آنکه بانک صادرکننده درمورد آن ادعای جعل کند.</p>
	<p>ماده ۸۰۹ - درمورد کلیه ابلاغهای مربوط به چک، ابلاغ به آخرین نشانی صادرکننده در بانک ابلاغ قانونی محسوب می شود و احضار به وسیله نشر آگهی لازم نیست.</p>
	<p>ماده ۸۱۰ - هر برگ چک باید دارای یک نسخه ضمیمه باشد. مفاد هر برگ چک به هنگام صدور باید به نحوی تنظیم شود که عین آن در برگ ضمیمه نیز منعکس گردد و دریافت کننده در نسخه مذکور یکسان بودن دو نسخه و نیز دریافت برگ چک را گواهی کند. صدور و تسلیم دسته چک بعدی برای صاحب حساب منوط به ارائه نسخ ضمیمه چکه های صادرشده و انطباق مفاد آنها با نسخه اصلی چکه های ارائه شده به بانک است.</p>
	<p>ماده ۸۱۱ - پس از صدور گواهی عدم پرداخت، بانکها باید تا پیش از رفع سوء اثر از چک از ارائه خدمات زیر به صاحب حساب خودداری کنند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- افتتاح اعتبار اسنادی ارزی و ریالی ۲- دریافت ضمانت نامه های ارزی و ریالی ۳- اعطای دسته چک جدید ۴- صدور و اعطاء کارت اعتباری <p>تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری نیز باید از ارائه خدمات مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۴) به اشخاص موضوع این ماده خودداری کنند.</p> <p>تبصره ۲- در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شود، اقدامات موضوع</p>

	این ماده در مورد نماینده نیز اعمال می‌گردد. مگر آنکه نماینده عدم مسؤولیت خود را به موجب این قانون اثبات کند
	<p>ماده ۸۱۲ - در موارد زیر از چک برگشتی رفع سوء اثر می‌شود:</p> <p>۱- هرگاه مبلغ مندرج در متن چک برگشتی به حسابی که چک از آن صادر شده است واریز شود و دارنده چک وجه آن را دریافت کند.</p> <p>۲- هرگاه مبلغ مندرج در متن چک برگشتی به حسابی که چک از آن صادر شده است واریز شود و صاحب حساب درخواست مسدود شدن وجه مذکور برای پرداخت وجه چک برگشتی را برای مدت یک سال از تاریخ اخذ گواهی عدم پرداخت به بانک ارائه کند.</p> <p>۳- هرگاه برگه چک برگشتی به بانک صادرکننده دسته چک مسترد شود.</p> <p>۴- هرگاه شخصی که گواهی عدم پرداخت به نام او صادر شده است سندی رسمی دال بر استیفاء وجه چک ارائه کند.</p> <p>۵- هرگاه دادگاه دستور رفع سوء اثر از چک را صادر کند. دادگاه در صورتی به بانک دستور رفع سوء اثر از چک را می‌دهد که ادعای شاکی مبنی بر مفقود بودن چک یا تحصیل آن از طرق مجرمانه از قبیل سرقت، جعل، کلاهبرداری یا خیانت در امانت را مقرون به صحت تشخیص دهد.</p> <p>تبصره - چنانچه صدور گواهینامه عدم پرداخت به دلیل دستور عدم پرداخت به وسیله دارنده چک باشد برای صاحب حساب سوء اثر محسوب نمی‌شود.</p>
	<p>ماده ۸۱۳ - هرگاه چک ارائه شده به بانک فقط به علت فقدان یا کسر موجودی قابل پرداخت نباشد، بانک محال علیه باید به فوریت به صادرکننده اخطار کند تمام دسته چک‌های تسلیمی را اعم از اینکه از ناحیه بانک محال علیه و یا بانکهای دیگر صادر شده باشد، مسترد کند.</p>
	<p>ماده ۸۱۴ - هرگاه تمام یا بخشی از مبلغ چک به علت فقدان یا کسر موجودی پرداخت نگردد بانک صادرکننده دسته چک مکلف به پرداخت ده درصد (۱۰٪) وجه پرداخت نشده از میزان سقف مندرج در چک است. چنانچه حساب مذکور دارای موجودی باشد، بانک مکلف به پرداخت مابه التفاوت است.</p>
<p>ماده ۲۱ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱)</p> <p>بانکها مکلفند کلیه حسابهای جاری اشخاصی را که بیش از یک بار چک بی محل صادر کرده و تعقیب آنها منتهی به صدور کیفرخواست شده باشد بسته و تا سه سال به نام آنها حساب جاری دیگری باز ننمایند. مسئولین شعب هر بانکی که به تکلیف فوق عمل ننمایند حسب مورد با توجه به شرایط و امکانات</p>	<p>ماده ۸۱۵ - بانکها باید از اعطای دسته چک به کلیه اشخاصی که حکم محکومیت قطعی به پرداخت وجه چک و یا محکومیت قطعی به ارتکاب جرائم موضوع مواد (۸۲۰) و (۸۲۳) این قانون علیه آنان صادر شده و در سوابق بانک مرکزی ثبت گردیده است، تا دو سال از تاریخ قطعیت حکم خودداری کنند.</p> <p>دادگاه صادرکننده رأی قطعی رونوشتی از رأی صادر شده را به بانک مرکزی ارسال می‌کند.</p>

<p>و دفعات و مراتب جرم به یکی از مجازاتهای مقرر در ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری توسط هیأت رسیدگی به تخلفات اداری محکوم خواهند شد.</p> <p>تبصره ۱ - (الحاقی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سوابق مربوط به اشخاصی را که مبادرت به صدور چک بلامحل نموده اند به صورت مرتب و منظم ضبط و نگهداری نماید و فهرست اسامی این اشخاص را در اجرای مقررات این قانون در اختیار کلیه بانکهای کشور قرار دهد.</p> <p>تبصره ۲ - (الحاقی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) ضوابط و مقررات مربوط به محرومیت اشخاص از افتتاح حساب جاری و نحوه پاسخ به استعلامات بانکها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که ظرف مدت سه ماه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تنظیم و به تصویب هیأت دولت می رسد.</p>	<p>مسئول شعبه هر بانکی که به تکالیف مقرر در این ماده و ماده (۸۱۱) عمل نکند، به محرومیت درجه شش از اشتغال به خدمات عمومی و دولتی و اشتغال در کلیه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و جزای نقدی درجه چهار محکوم می شود.</p> <p>تبصره - آیین نامه اجرائی این ماده به وسیله بانک مرکزی و با همکاری وزارت دادگستری و وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می شود و حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.</p>
	<p>ماده ۸۱۶ - شخصی که مشمول ممنوعیت های مندرج در مواد (۸۱۱) و (۸۱۵) این قانون است نمی تواند به عنوان مدیر یا نماینده اشخاص حقوقی یا حقیقی نیز اقدامات موضوع مواد مذکور را انجام دهد.</p>
	<p>ماده ۸۱۷ - بانک در صورت اعطای دسته چک بر خلاف مواد (۸۱۱) و تبصره (۲) آن، (۸۱۵) و (۸۱۶) این قانون، در برابر دارندگان چک های مذکور، مسئول پرداخت وجه چک است.</p>
	<p>ماده ۸۱۸ - هرگاه چک ارائه شده به بانک به یکی از علل مندرج در ماده (۷۹۹) این قانون قابل پرداخت نباشد، بانک مکلف است حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت پس از صدور گواهی نامه موضوع ماده (۸۰۲) رونوشتی از گواهی نامه مذکور را به بانک مرکزی یا مراکزی که از سوی بانک مرکزی تعیین می شود، ارسال کند.</p>
	<p>ماده ۸۱۹ - بانک مرکزی به عنوان مرجع تمرکز اطلاعات بانکی مکلف است شرایط لازم را برای دسترسی آنی و الکترونیک به اطلاعات مربوط به افتتاح و انسداد حساب جاری، دریافت دسته چک، صدور گواهی عدم پرداخت، آرای قطعی محاکم درباره چک ها، محرومیت اشخاص از دریافت دسته چک، اصالت چک، صحت امضاء، سوابق صدور چک پرداخت شده و سایر اطلاعات مورد نیاز در مورد دارندگان حساب جاری فراهم کند. نحوه جمع آوری، نوع اطلاعات و چگونگی</p>

	<p>حفاظت و دسترسی دستگاههای ذی ربط به شبکه اطلاع رسانی موضوع این ماده به موجب آیین نامه ای است که به وسیله بانک مرکزی و با همکاری وزارت دادگستری و سازمان ثبت احوال کشور تهیه می شود و حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.</p> <p>تبصره - اطلاعات مربوط به صاحبان حساب و صادرکنندگان چک های برگشتی که ظرف پانزده روز به رفع سوء اثر از آن چک ها اقدام نکرده اند و همچنین اطلاعات مربوط به اشخاص موضوع ماده (۸۱۵) این قانون نیز باید در دسترس عموم قرار گیرد. آیین نامه مشتمل بر اطلاعات لازم و چگونگی دسترسی عموم به وسیله بانک مرکزی و با همکاری وزارت دادگستری و سازمان ثبت احوال کشور تهیه می شود و حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد</p>
<p>ماده ۷ ق. صدور چک - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲)</p> <p>هرکس مرتکب بزه صدور چک بلامحل گردد به شرح ذیل محکوم خواهد شد:</p> <p>الف - چنانچه مبلغ مندرج در متن چک کمتر از ده میلیون (۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال باشد به حبس تا حداکثر شش ماه محکوم خواهد شد.</p> <p>ب - چنانچه مبلغ مندرج در متن چک از ده میلیون (۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال تا پنجاه میلیون (۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال باشد از شش ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.</p> <p>ج - چنانچه مبلغ مندرج در متن چک از پنجاه میلیون (۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال بیشتر باشد به حبس از یک سال تا دو سال و ممنوعیت از داشتن دسته چک به مدت دو سال محکوم خواهد شد و در صورتی که صادرکننده چک اقدام به اصدار چکهای بلامحل نموده باشد، مجموع مبالغ مندرج در متون چکها ملاک عمل خواهد بود.</p> <p>تبصره - (الحاقی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) این مجازاتها شامل مواردی که ثابت شود چکهای بلامحل بابت معاملات نامشروع و یا بهره ربوی صادر شده، نمی باشد</p>	<p>ماده ۸۲۰ - هرگاه تمام یا بخشی از مبلغ چک فقط به علت فقدان یا کسر موجودی پرداخت نگردد، صادرکننده برای بار اول به جزای نقدی معادل یک چهارم تا یک دوم مبلغ چک محکوم می گردد. چنانچه پس از صدور حکم محکومیت قطعیدوباره گواهی عدم پرداخت صادر گردد صادرکننده به شرح زیر محکوم می گردد:</p> <p>۱ - چنانچه مبلغ پرداخت نشده چک کمتر از یکصد میلیون ریال باشد به حبس تعزیری درجه هفت</p> <p>۲ - چنانچه مبلغ پرداخت نشده چک یکصد میلیون ریال یا بیشتر باشد به حبس تعزیری درجه شش</p> <p>تبصره ۱ - چنانچه پس از گذشت سه سال از تاریخ صدور آخرین حکم محکومیت به مجازات مندرج در این ماده، چک دیگری با عدم پرداخت مواجه نشود مجازات راجع به صدور مجدد گواهی عدم پرداخت اجراء نمی شود.</p> <p>تبصره ۲ - چنانچه محکوم علیه به دلیل عجز از پرداخت جزای نقدی بازداشت شود مدت حبس آن نباید از درجه هفت بیشتر باشد.</p>
<p>ماده ۱۳ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) در موارد زیر صادرکننده چک قابل تعقیب کیفری نیست :</p> <p>الف - در صورتی که ثابت شود چک سفید امضاء</p>	<p>ماده ۸۲۱ - در موارد زیر صادرکننده چک پرداخت نشدنی مجازات نمی شود:</p> <p>۱- هرگاه صادرکننده در تاریخ مطالبه وجه چک از تصرف در اموال خود ممنوع باشد.</p>

<p>داده شده باشد.</p> <p>ب - هرگاه در متن چک، وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی شده باشد.</p> <p>ج - چنانچه در متن چک قید شده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.</p> <p>د - هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی بوده یا چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.</p> <p>ه - در صورتی که ثابت گردد چک بدون تاریخ صادر شده و یا تاریخ واقعی صدور چک مقدم بر تاریخ مندرج در متن چک باشد.</p>	<p>۲- هرگاه عدم پرداخت چک در تاریخ مطالبه مستند به حادثه خارجی غیرقابل پیش بینی و غیرقابل دفع باشد.</p> <p>۳- هرگاه در متن چک وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی شده باشد.</p> <p>۴- هرگاه در متن چک قید شده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.</p> <p>۵- هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن به تحقق شرطی منوط است یا چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.</p> <p>تبصره - احراز ممنوعیت از تصرف موضوع بند (۱) این ماده منوط به حکم دادگاه صالح است لکن به موارد مذکور در بندهای دیگر در دادگاه رسیدگی کننده به جرم صدور چک پرداخت نشدنی رسیدگی می شود.</p>
	<p>ماده ۸۲۲ - در صورتی که صادرکننده چک، چک های متعدد صادر کند که به علت فقدان یا کسر موجودی یا توقیف بودن حساب پرداخت نگردد، مجموع مبالغ پرداخت نشده چک ها ملاک تعیین مجازات مقرر در ماده (۸۲۰) این قانون است.</p>
<p>ماده ۱۰ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) هر کس با علم به بسته بودن حساب بانکی خود مبادرت به صدور چک نماید عمل وی در حکم صدور چک بی محل خواهد بود و به حداکثر مجازات مندرج در ماده ۷ محکوم خواهد شد و مجازات تعیین شده غیر قابل تعلیق است.</p>	<p>ماده ۸۲۳ - هر شخصی که با علم به بسته بودن حسابی که از آن چک صادر می کند مبادرت به صدور چک نماید یا بعد از صدور چک اقدام به بستن آن حساب کند یا امضای خود را به نحوی تغییر دهد که چک با عدم پرداخت مواجه گردد، حسب مورد، به حداکثر مجازات مقرر برای صدور چک پرداخت نشدنی محکوم می شود.</p>
	<p>ماده ۸۲۴ - دارنده چک می تواند با تقدیم دادخواست و با رعایت قانون آیین دادرسی مدنی وجه چک و متفرعات آن را از صادرکننده در دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرم صدور چک پرداخت نشدنی مطالبه کند. صدور قرار موقوفی تعقیب یا حکم برائت در دادگاه کیفری مانع از آن نیست که آن دادگاه در مورد مطالبه وجه چک و متفرعات آن از صادرکننده، رسیدگی و حکم صادر کند.</p>
<p>ماده ۱۶ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) رسیدگی به کلیه شکایات و دعاوی جزایی و حقوقی مربوط به چک در دادسرا و دادگاهتا خاتمه دادرسی، فوری و خارج از نوبت به عمل خواهد آمد.</p>	<p>ماده ۸۲۵ - به کلیه شکایات و دعاوی حقوقی و جزایی مربوط به چک در دادسرا و دادگاه در کلیه مراحل تا خاتمه دادرسی، خارج از نوبت و فوری رسیدگی می شود.</p>
<p>ماده ۹ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) در صورتی که</p>	<p>ماده ۸۲۶ - چنانچه صادرکننده چک قبل از تاریخ شکایت کیفری، وجه</p>

<p>صادرکننده چک قبل از تاریخ شکایت کیفری وجه چک را نقداً به دارنده آنپرداخته یا با موافقت شاکی خصوصی ترتیبی برای پرداخت آن داده باشد، یا موجبات پرداخت آن را در بانک محال علیه فراهم نماید قابل تعقیب کیفری نیست. در مورد اخیر بانک مذکور مکلف است تا میزان وجه چک حساب صادرکننده را مسدود نماید و به محض مراجعه دارنده و تسلیم چک وجه آن را به پردازد.</p>	<p>چک و متفرعات آن را به طور نقدی به دارنده چک پرداخت کند یا با موافقت شاکی خصوصی، ترتیبی برای پرداخت آن بدهد یا موجبات پرداخت آن را در بانک صادرکننده دسته چک فراهم کند قابل تعقیب کیفری نیست. در مورد اخیر بانک مکلف است تا میزان وجه چک، حساب صادرکننده را مسدود کند و به محض مراجعه دارنده و تسلیم چک، وجه آن را پردازد.</p>
<p>ماده ۱۲ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) هرگاه قبل از صدور حکم قطعی شاکی گذشت نماید و یا اینکه متهم وجه چک و خسارات تأخیر تأدیه را نقداً به دارنده آن پرداخت کند، یا موجبات پرداخت وجه چک و خسارات مذکور (از تاریخ ارائه چک به بانک) را فراهم کند یا در صندوق دادگستری یا اجراء ثبت تودیع نماید مرجع رسیدگی قرار موقوفی تعقیب صادر خواهد کرد.</p> <p>صدور قرار موقوفی تعقیب در دادگاه کیفری مانع از آن نیست که آن دادگاه نسبت به سایر خسارات مورد مطالبه رسیدگی و حکم صادر کند.</p> <p>هرگاه پس از صدور حکم قطعی شاکی گذشت کند و یا اینکه محکوم علیه به ترتیب فوق موجبات پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه و سایر خسارات مندرج در حکم را فراهم نماید اجرای حکم موقوف می شود و محکوم علیه فقط ملزم به پرداخت مبلغی معادل یک سوم جزای نقدی مقرر در حکم خواهد بود که به دستور دادستان به نفع دولت وصول خواهد شد.</p> <p>تبصره - (الحاقی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) میزان خسارت و نحوه احتساب آن بر مبنای قانون الحاق یک تبصره به ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون صدور چک - مصوب ۱۳۷۶.۳.۱۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام - خواهد بود.</p>	<p>ماده ۸۲۷ - هرگاه شاکی قبل از صدور حکم قطعی گذشت کند یا متهم وجه چک و متفرعات آن را به دارنده چک پرداخت کند یا موجبات پرداخت وجه چک و متفرعات مذکور را فراهم آورد یا در صندوق دادگستری تودیع کند قرار موقوفی تعقیب صادر می شود.</p>
<p>ماده ۱۲ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) هرگاه قبل از صدور حکم قطعی شاکی گذشت نماید و یا اینکه متهم وجه چک و خسارات تأخیر تأدیه را نقداً به دارنده آن پرداخت کند، یا موجبات پرداخت وجه چک و خسارات</p>	<p>ماده ۸۲۸ - هرگاه شاکی پس از صدور حکم قطعی گذشت کند یا محکوم علیه به ترتیب مذکور در ماده (۸۲۷) این قانون موجبات پرداخت وجه چک و متفرعات آن را فراهم سازد، اجرای حکم موقوف و در صورتی که مجازات به استناد بند (۱) ماده (۸۲۰) باشد صادرکننده به</p>

<p>مذکور (از تاریخ ارائه چک به بانک) را فراهم کند یا در صندوق دادگستری یا اجراء ثبت تودیع نماید مرجع رسیدگی قرار موقوفی تعقیب صادر خواهد کرد.</p> <p>صدور قرار موقوفی تعقیب در دادگاه کیفری مانع از آن نیست که آن دادگاه نسبت به سایر خسارات مورد مطالبه رسیدگی و حکم صادر کند.</p> <p>هرگاه پس از صدور حکم قطعی شاکی گذشت کند و یا اینکه محکوم علیه به ترتیب فوق موجبات پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه و سایر خسارات مندرج در حکم را فراهم نماید اجرای حکم موقوف می شود و محکوم علیه فقط ملزم به پرداخت مبلغی معادل یک سوم جزای نقدی مقرر در حکم خواهد بود که به دستور دادستان به نفع دولت وصول خواهد شد.</p> <p>تبصره - (الحاقی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) میزان خسارت و نحوه احتساب آن بر مبنای قانون الحاق یک تبصره به ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون صدور چک - مصوب ۱۳۷۶.۳.۱۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام - خواهد بود.</p>	<p>جزای نقدی درجه هشت و اگر صدور حکم به استناد بند (۲) ماده (۸۲۰) باشد به جزای نقدی درجه هفت محکوم می شود.</p>
<p>ماده ۱۱ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) جرائم مذکور در این قانون بدون شکایت دارنده چک قابل تعقیب نیست و در صورتی که دارنده چک تا شش ماه از تاریخ صدور چک برای وصول آن به بانک مراجعه نکند یا ظرف شش ماه از تاریخ صدور گواهی عدم پرداخت شکایت نماید دیگر حق شکایت کیفری نخواهد داشت.</p> <p>منظور از دارنده چک در این ماده شخصی است که برای اولین بار چک را به بانک ارائه داده است برای تشخیص اینکه چه کسی اولین بار برای وصول وجه چک به بانک مراجعه کرده است بانک ها مکلفند به محض مراجعه دارنده چک هویت کامل و دقیق او را در پشت چک با ذکر تاریخ قید نمایند. کسی که چک پس از برگشت از بانک به وی منتقل گردیده حق شکایت کیفری نخواهد داشت مگر آنکه انتقال قهری باشد.</p> <p>در صورتی که دارنده چک را به وسیله شخص</p>	<p>ماده ۸۲۹ - جرائم مذکور در مواد (۸۲۰) و (۸۲۳) این قانون بدون شکایت دارنده چک قابل تعقیب نیست؛ در صورتی که دارنده چک تا شش ماه از تاریخ چک برای اخذ گواهی عدم پرداخت یا انجام واخواست اقدام نکند یا ظرف شش ماه از تاریخ صدور گواهی عدم پرداخت شکایت نکند دیگر حق شکایت کیفری ندارد</p>

<p>دیگری به نمایندگی از طرف خود وصول کند و حق شکایت کیفری او در صورت بی محل بودن چک محفوظ باشد، باید هویت و نشانی خود را با تصریح نمایندگی شخص مذکور در ظهر چک قید نماید و در این صورت بانک اعلامیه مذکور در ماده ۳ و ۴ را به نام صاحب چک صادر می کند و حق شکایت کیفری او محفوظ خواهد بود.</p>	
<p>ماده ۱۱ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) جرائم مذکور در این قانون بدون شکایت دارنده چک قابل تعقیب نیست و در صورتی که دارنده چک تا شش ماه از تاریخ صدور چک برای وصول آن به بانک مراجعه نکند یا ظرف شش ماه از تاریخ صدور گواهی عدم پرداخت شکایت ننماید دیگر حق شکایت کیفری نخواهد داشت.</p> <p>منظور از دارنده چک در این ماده شخصی است که برای اولین بار چک را به بانک ارائه داده است برای تشخیص اینکه چه کسی اولین بار برای وصول وجه چک به بانک مراجعه کرده است بانک ها مکلفند به محض مراجعه دارنده چک هویت کامل و دقیق او را در پشت چک با ذکر تاریخ قید نمایند.</p> <p>کسی که چک پس از برگشت از بانک به وی منتقل گردیده حق شکایت کیفری نخواهد داشت مگر آنکه انتقال قهری باشد.</p> <p>در صورتی که دارنده چک را به وسیله شخص دیگری به نمایندگی از طرف خود وصول کند و حق شکایت کیفری او در صورت بی محل بودن چک محفوظ باشد، باید هویت و نشانی خود را با تصریح نمایندگی شخص مذکور در ظهر چک قید نماید و در این صورت بانک اعلامیه مذکور در ماده ۳ و ۴ را به نام صاحب چک صادر می کند و حق شکایت کیفری او محفوظ خواهد بود.</p>	<p>ماده ۸۳۰ - شخصی که پس از صدور گواهی عدم پرداخت، چک به وی منتقل گردیده است حق شکایت کیفری ندارد مگر آنکه انتقال قهری باشد. هرگاه بعد از شکایت کیفری شاکی چک را به دیگری انتقال دهد یا حقوق خود در باره چک را به هر نحو به دیگری واگذار کند تعقیب کیفری موقوف می شود.</p> <p>در صورتی که دارنده چک بخواهد چک را به وسیله شخص دیگری به نمایندگی از طرف خود وصول کند و حق شکایت کیفری او در صورت عدم پرداخت وجه چک محفوظ باشد، باید هویت و نشانی خود را با تصریح به نمایندگی آن شخص، در ظهر چک قید کند. در این صورت بانک گواهی نامه عدم پرداخت را به نام صاحب چک صادر می کند و حق شکایت کیفری او محفوظ می ماند</p>
<p>ماده ۱۴ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) صادرکننده چک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی آنها با تصریح به این که چک مفقود یا سرقت یا جعل شده و یا از طریق کلاهبرداری یا خیانت در امانت یا جرائم دیگری تحصیل گردیده می تواند کتباً دستور عدم پرداخت</p>	<p>ماده ۸۳۱ - در مواردی که به موجب ماده (۸۰۷) این قانون دستور عدم پرداخت چک صادر شود هرگاه دستوردهنده در مهلت مقرر به طرح شکایت اقدام نکند یا شکایت وی حسب مورد به قرار منع تعقیب یا حکم برائت منتهی شود، دستوردهنده در صورت علم به بلا وجه بودن دستور عدم پرداخت حسب مورد به مجازات های مقرر برای صدور</p>

<p>وجه چک را به بانک بدهد بانک پس از احراز هویت دستوردهنده از پرداخت وجه آن خودداری خواهد کرد و در صورت ارائه چک بانک گواهی عدم پرداخت را با ذکر علت اعلام شده صادر و تسلیم می نماید.</p> <p>دارنده چک می تواند علیه کسی که دستور عدم پرداخت داده شکایت کند و هر گاه خلاف ادعایی که موجب عدم پرداخت شده ثابت گردد دستوردهنده علاوه بر مجازات مقرر در ماده ۷ این قانون به پرداخت کلیه خسارات وارده به دارنده چک محکوم خواهد شد.</p>	<p>چک پرداخت نشدنی محکوم می شود</p>
<p>ماده ۱۷ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) وجود چک در دست صادرکننده دلیل پرداخت وجه آن و انصراف شاکی از شکایت استمگر اینکه خلاف این امر ثابت گردد</p>	<p>ماده ۸۳۲ - وجود چک در دست صادرکننده اماره پرداخت وجه آن است، مگر اینکه خلاف آن ثابت شود</p>
<p>ماده ۱۹ - (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱) در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخصی حقیقی یا حقوقی صادر شده باشد، صادرکننده چک و صاحب حساب متضامناً مسئول پرداخت وجه چک بوده و اجراییه و حکم ضرر و زیان بر اساس تضامن علیه هر دو صادر می شود به علاوه امضاء کننده چک طبق مقررات این قانون مسئولیت کیفری خواهد داشت مگر اینکه ثابت نماید که عدم پرداخت مستند به عمل صاحب حساب یا وکیل یا نماینده بعدی او است که در این صورت کسی که موجب عدم پرداخت شده از نظر کیفری مسئول خواهد بود</p>	<p>ماده ۸۳۳ - در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شود، امضاء کننده چک مطابق این قانون مسئولیت کیفری دارد مگر اینکه ثابت کند به موجب این قانون مسئولیتی در قبال پرداخت وجه چک ندارد که در این صورت حسب مورد اصیل و یا نماینده بعدی که عدم پرداخت مستند به او است مطابق این قانون مسئولیت کیفری دارد</p>
	<p>ماده ۸۳۴ - هر شخص که با توسل به شیوه های متقلبانه مبادرت به افتتاح حساب یا دریافت دسته چک کند به حبس تعزیری درجه شش و در صورتی که عمل ارتكابی منطبق با عنوان مجرمانه دیگری با مجازات شدیدتر باشد مرتکب به مجازات آن جرم محکوم می شود</p>
	<p>ماده ۸۳۵ - تحویل دسته چک به دارندگان حسابهای جاری قبلی منوط به احراز شرایط مقرر در این قانون است</p>
	<p>باب چهارم - ضمانت نامه مستقل</p> <p>ماده ۸۳۶ - ضمانت نامه مستقل سندی است که به موجب آن صادرکننده (ضامن) به درخواست متقاضی (مضمون عنه) پرداخت مبلغ معینی به ذی نفع (مضمون له) را با رعایت شرایط مقرر در ضمانت نامه برعهده می گیرد</p>

	<p>ماده ۸۳۷ - تعهدات ناشی از ضمانتنامه موضوع این باب، مستقلاًز تعهدات متقابل ذی‌نفع و متقاضی که ناشی از قرارداد اصلی است و همچنین مستقل از تعهد متقاضی در برابر صادرکننده، معتبر است و سقوط، فسخ یا بطلان تعهد اصلی موجب برائت صادرکننده نمی‌گردد. تنها بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری مجاز به صدور چنین ضمانتنامه‌هایی می‌باشند</p>
	<p>ماده ۸۳۸ - ضمانتنامه مستقل باید علاوه بر مهر و امضای صادرکننده مشتمل بر موارد زیر باشد:</p> <p>۱ - درج عبارت «ضمانتنامه مستقل» بر روی سند</p> <p>۲ - هویت و نشانی کامل متقاضی (مضمون‌عنه)</p> <p>۳ - هویت و نشانی کامل صادرکننده (ضامن)</p> <p>۴ - هویت و نشانی کامل ذی‌نفع (مضمون‌له)</p> <p>۵ - تاریخ صدور به روز و ماه و سال</p> <p>۶ - مبلغ ضمانتنامه</p> <p>۷ - تاریخ اعتبار ضمانتنامه</p> <p>۸ - تاریخ و شرایط مطالبه مبلغ</p> <p>۹ - شرایط اصلاح ضمانتنامه</p>
	<p>ماده ۸۳۹ - عدم درج هریک از موارد (۱) تا (۶) ماده (۸۳۸) این قانون موجب بطلان ضمانتنامه مستقل است</p>
	<p>ماده ۸۴۰ - اگر تاریخ اعتبار ضمانتنامه مستقل در آن ذکر نشود تا پنج سال از تاریخ صدور اعتبار دارد</p>
	<p>ماده ۸۴۱ - هر شرطی که استقلال ضمانتنامه را تغییر دهد بی‌اثر است</p>
	<p>ماده ۸۴۲ - ضمانتنامه مستقل به محض صدور غیرقابل برگشت است، مگر خلاف آن در ضمانتنامه تصریح شود</p>
	<p>ماده ۸۴۳ - به محض اینکه ضمانتنامه مستقل به متقاضی یا نماینده وی تسلیم شد، صادرشده محسوب می‌شود، مگر آنکه در ضمانتنامه به‌نحو دیگری توافق شود. ارسال ضمانتنامه برای متقاضی یا نماینده وی در حکم تسلیم است</p>
	<p>ماده ۸۴۴ - ذی‌نفع می‌تواند با ارائه ضمانتنامه مبلغ آن را مطالبه کند، مگر آنکه در ضمانتنامه زمان و یا شرایط خاصی برای مطالبه تعیین شود</p>
	<p>ماده ۸۴۵ - اگر مفاد ضمانتنامه اصلاح شود، در صورت موافقت کتبی ذی‌نفع، از لحظه صدور اصلاحیه، ضمانتنامه اصلاح‌شده تلقی می‌شود، مگر آنکه در متن موافقتنامه به‌نحو دیگری توافق گردد. چنانچه ذی‌نفع در گذشته و به‌صورت کتبی با اصلاحیه موافقت نکرده‌باشد، از لحظه‌ای که صادرکننده ضمانتنامه اعلامیه پذیرش</p>

	اصلاحیه به وسیله ذی نفع را دریافت می کند، ضمانت نامه اصلاح شده تلقی می شود
	ماده ۸۴۶ - اصلاح ضمانت نامه مستقل تأثیری به زیان تأییدکننده ضمانت نامه ندارد، مگر اینکه وی به طور کتبی موافقت کرده باشد. تأییدکننده ضمانت نامه شخصی است که اجرای مفاد ضمانت نامه به وسیله ضامن را تعهد می کند
	ماده ۸۴۷ - انتقال قراردادی ضمانت نامه مستقل در صورتی ممکن است که در متن سند بر قابل انتقال بودن آن تصریح شود. در این صورت، انتقال ضمانت نامه با درج هویت و امضای انتقال دهنده، هویت و نشانی کامل انتقال گیرنده و عبارت صریحی حاکی از انتقال سند در آن محقق می گردد
	ماده ۸۴۸ - انتقال قراردادی ضمانت نامه مستقل پیش از تحقق شرایط مطالبه مندرج در ضمانت نامه باطل است.
	ماده ۸۴۹ - هرگونه انتقال ضمانت نامه مستقل باید به طور کتبی به وسیله انتقال دهنده به اطلاع صادرکننده برسد. قبل از وصول مراتب انتقال به صادرکننده، انتقال گیرنده حق مطالبه مبلغ ضمانت نامه را ندارد
	ماده ۸۵۰ - هر یک از اطراف ضمانت نامه مستقل می تواند برای انجام وظایف و اختیارات خود به سایر طرف های ضمانت یا اشخاص ثالث فقط به طور رسمی وکالت دهد
	ماده ۸۵۱ - در صورتی که صادرکننده یا هر شخص دیگری که باید مبلغ ضمانت نامه را پرداخت کند، از سوی ذی نفع اطلاعیه ای مبنی بر انتقال ضمانت نامه به شخص ثالث دریافت کند و براساس آن تمام یا بخشی از مبلغ ضمانت نامه را به وی بپردازد، به همان میزان از تعهدات ناشی از ضمانت نامه بری می شود
	ماده ۸۵۲ - تقاضای پرداخت مبلغ ضمانت نامه باید با رعایت شرایط مندرج در ضمانت نامه و این قانون انجام شود. تقاضای پرداخت مبلغ ضمانت نامه به منزله اقرار ذی نفع به موارد زیر است: ۱- کلیه اسناد ارائه شده منطبق با مقررات است و هیچ یک از آنها مجعول نیست؛ ۲- هیچ پرداختی درباره اسناد ارائه شده انجام نشده است.
	ماده ۸۵۳ - پرداخت مبلغ ضمانت نامه و ارائه اسناد مندرج در آن باید حداکثر تا روز انقضای مدت اعتبار ضمانت نامه و در محل اقامت صادرکننده یا نماینده او تقاضا شود، مگر اینکه در ضمانت نامه به نحو دیگری مقرر گردد
	ماده ۸۵۴ - انقضای اعتبار ضمانت نامه مستقل ممکن است در تاریخ مشخصی باشد یا به تحقق شرط معینی موقوف شود
	ماده ۸۵۵ - تقاضای پرداخت بخشی از مبلغ ضمانت نامه یا پرداخت

	مبلغ آن در چند مرحله ممکن است، مشروط بر آنکه این امر در ضمانت‌نامه پیش‌بینی شود.
	ماده ۸۵۶ - صادرکننده باید تقاضای ذی‌نفع و اسناد ضمیمه آن را بررسی کند و در حدود عرف، اصالت اصل سند و اسناد ضمیمه آن و مطابقت آنها با اسناد ذکرشده در ضمانت‌نامه را در روابط داخلی حداکثر تا یک هفته و در روابط بین‌المللی حداکثر تا یک‌ماه از تاریخ درخواست پرداخت، احراز و تعهد خود را ایفای کند. ایفای تعهد با تأدیه مبلغ مندرج در ضمانت‌نامه محقق می‌شود و ممکن است، حسب دستور ذی‌نفع، به‌طور نقدی یا از طریق صدور حواله، قبول و پرداخت برات یا امثال آن انجام گیرد
	ماده ۸۵۷ - چنانچه مطالبه مبلغ به ارائه اسنادی منوط شود و صادرکننده اسناد ارائه‌شده را با اسناد ذکرشده در ضمانت‌نامه مغایر تشخیص دهد، باید ظرف دو روز مراتب را به اطلاع ذی‌نفع برساند. صادرکننده باید به تقاضای ذی‌نفع اصل اسناد را مسترد کند و دلیل رد را ظرف ده‌روز به‌صورت کتبی به وی اطلاع دهد
	ماده ۸۵۸ - قبول هیچ‌یک از اسناد به‌وسیله صادرکننده نباید به امضاء یا تأیید متقاضی صدور ضمانت‌نامه یا امضای شخص ثالث منوط شود
	ماده ۸۵۹ - در مواردی که اسناد ارائه‌شده مجعول یا وقوع جرمی در مورد آنها محرز باشد، پرداخت وجه متوقف و مراتب به مراجع ذی‌صلاح قضائی اعلام می‌شود.
	ماده ۸۶۰ - در صورتی که صادرکننده، اسناد ارائه‌شده یا تقاضای پرداخت ذی‌نفع را بدون توجیه قابل قبول رد کند، ملزم به جبران کلیه خسارات واردشده به ذی‌نفع و متقاضی است
	ماده ۸۶۱ - در صورتی که صادرکننده، مبلغ ضمانت‌نامه مستقل را مطابق شرایط ضمانت‌نامه پرداخت کند، متقاضی باید مبالغ زیر را به وی بپردازد: ۱- مبلغ مندرج در ضمانت‌نامه تا سقفی که به ذی‌نفع پرداخت شده است. ۲- کارمزدی که ممکن است برای پرداخت معین شود. ۳- هزینه‌ها و خساراتی که صادرکننده در اثر انجام تعهدات ناشی از ضمانت‌نامه متحمل شده است. طرفین می‌توانند بر مبلغ مقطوعی به‌عنوان خسارت توافق کنند
	ماده ۸۶۲ - در صورت مفقودشدن، سرقت یا ازبین‌رفتن ضمانت‌نامه مستقل، هرگاه ضمانت‌نامه غیرقابل انتقال باشد ذی‌نفع می‌تواند ضمن دستور کتبی عدم پرداخت نسخه مفقود، حسب مورد، صدور نسخه جایگزین یا پرداخت مبلغ ضمانت‌نامه را مطابق شرایط مندرج در آن از

	<p>صادرکننده تقاضا کند. هرگاه ضمانت نامه قابل انتقال باشد، ذی نفع می تواند به طور کتبی دستور عدم پرداخت نسخه مفقود را به صادرکننده بدهد. صادرکننده پس از احراز هویت دستوردهنده از پرداخت وجه آن خودداری می کند. دستوردهنده باید شکایت خود را در مراجع قضائی طرح و حداکثر ظرف یک هفته پس از دستور عدم پرداخت، گواهی تقدیم شکایت خود را به صادرکننده تسلیم کند. در غیراین صورت، پس از انقضای مدت مذکور، صادرکننده به تقاضای ارائه دهنده و با احراز شرایط لازم مطابق مواد این باب وجه آن را پرداخت می کند. در هر حال، ذی نفع می تواند با دستور دادگاه و با دادن وثیقه کافی صدور نسخه جایگزین یا پرداخت مبلغ ضمانت نامه را مطابق شرایط مندرج در آن از صادرکننده تقاضا کند. با انقضای اعتبار ضمانت نامه وثیقه مذکور فک می شود.</p> <p>تبصره - عبارت «نسخه جایگزین» باید در ضمانت نامه جایگزین درج شود.</p>
	<p>ماده ۸۶۳ - ذی نفع در موارد زیر حق تقاضای پرداخت مبلغ ضمانت نامه را ندارد:</p> <p>۱- صادرکننده را به طور کتبی ابراء کند.</p> <p>۲- بین ذی نفع و صادرکننده تهاوتر صورت گیرد.</p> <p>۳- مبلغ ضمانت نامه پرداخت شود.</p> <p>۴- اعتبار ضمانت نامه منقضی شود.</p>
	<p>ماده ۸۶۴ - وجود ضمانت نامه نزد صادرکننده به منزله برائت وی است، مگر اینکه ثابت شود اسناد به منظور مطالبه و وصول وجه آن در اختیار صادرکننده قرار گرفته است</p>
	<p>ماده ۸۶۵ - در صورتی که ذی نفع به طور کتبی صادرکننده را ابراء کند، صادرکننده مذکور می تواند در مقابل او به این امر استناد کند. در این صورت، اگر ضمانت نامه قابل انتقال باشد ذی نفع حق انتقال آن را ندارد و در صورت انتقال به حبس تعزیری درجه شش محکوم می شود.</p>
<p>ماده ۳۲۰ ق.ت.- دارنده هر سند در وجه حامل مالک و برای مطالبه وجه آن محق محسوب میشود مگر در صورت ثبوت خلاف. معذک اگر مقامات صلاحیتدار قضائی یا پلیس تأدیه وجه آن سند را منع کند تأدیه وجه به حامل مدیون را نسبت بشخص ثالثی که ممکن است سند متعلق باو باشد بری نخواهد کرد</p>	<p>ماده ۸۶۶ - ضمانت نامه مستقل در صورتی مشمول مواد این باب است که در متن ضمانت نامه به طور صریح تابع مقررات این قانون قرار داده شود.</p>
	<p>باب پنجم - اسناد در وجه حامل</p> <p>ماده ۸۶۷ - متصرف هر سند در وجه حامل، دارنده آن محسوب می گردد، مگر خلاف آن ثابت شود</p>

<p>ماده ۳۲۰ - دارنده هر سند در وجه حامل مالک و برای مطالبه وجه آن محق محسوب میشود مگر در صورت ثبوت خلاف. معذک اگر مقامات صلاحیتدار قضائی یا پلیس تأدیه وجه آن سند را منع کند تأدیه وجه بحامل مدیون را نسبت بشخص ثالثی که ممکن است سند متعلق باو باشد بری نخواهد کرد</p>	<p>ماده ۸۶۸ - دادگاه می تواند به تقاضای خواهان مبنی بر صدور دستور عدم پرداخت وجه سند در وجه حامل، بر اساس قانون آیین دادرسی مدنی، مدیون را از پرداخت وجه سند به دارنده آن منع کند. در این صورت، تأدیه وجه سند به حامل، مسؤول سند را در مقابل شخصی که ممکن است سند متعلق به او باشد بری نمی کند</p>
<p>ماده ۳۲۲ - در صورت گم شدن سند در وجه حامل که دارای ورقه های کوپن یا دارای ضمیمه برای تجدید اوراق کوپن باشد و همچنین در صورت گم شدن سند در وجه حامل که خود سند بدارنده آن تحمید در بحدی امن معتبر امرار یافتن دریافت کند بر ایا صادر حکم بطلان مطابقت با عمل خواهد شد.</p> <p>ماده ۳۲۳ - مدعی باید در محکمه محل اقامت مدیون معلوم نماید سند در تصرف او بوده و فعلاً گم شده است. اگر مدعی فقط اوراق کوپن یا ضمیمه مربوط بسند خود را گم کرده باشد ابراز خود سند کافی است.</p>	<p>ماده ۸۶۹ - در صورت مفقود شدن سند در وجه حاملی که به دارنده آن حق می دهد به طور مرتب سودی را دریافت کند، مانند سهام بی نام و اوراق مشارکت، یا تحصیل آن از طریق مجرمانه، دارنده آن باید با اثبات اینکه سند در تصرف او بوده و مفقود یا از طریق مجرمانه تحصیل شده است از دادگاه ابطال آن را مطابق مواد این باب تقاضا کند. اگر سند دارای ضمیمه ای برای دریافت سود باشد و ضمیمه مذکور مفقود شود، ابراز خود سند به دادگاه برای اثبات تصرف کافی است</p>
<p>ماده ۳۲۴ - اگر محکمه ادعای مدعی را بنا بر اوضاع و احوال قابل اعتماد دانست باید بوسیله اعلان در جراید بدارنده مجهول سند اخطار کند - هر گاه از تاریخ انتشار اولین اعلان تا سه سال سند را ابراز ننمود حکم بطلان آن صادر خواهد شد - محکمه میتواند لدی الاقتضاء مدتی بیش از سه سال تعیین کند</p> <p>ماده ۳۲۷ - اخطار مذکور در ماده ۳۲۴ باید سه دفعه در مجله رسمی منتشر شود محکمه میتواند بعلاوه اعلان در جراید دیگر را نیز مقرر دارد.</p> <p>ماده ۳۳۰ - ابطال سند فوراً بوسیله درج در مجله رسمی و هر وسیله دیگری که محکمه مقتضی بداند به اطلاع عموم خواهد رسید.</p>	<p>ماده ۸۷۰ - در مورد ماده (۸۶۹) این قانون اگر دادگاه ادعای خواهان را مقرون به صحت تشخیص دهد، باید سه بار هریک به فاصله یک ماه از طریق نشر آگهی در روزنامه کثیرالانتشار به هزینه خواهان مراتب را اعلان و به دارنده مجهول سند اخطار کند. هرگاه از تاریخ انتشار آگهی تا سه سال سند ابراز نشود، حکم ابطال آن صادر می شود. ابطال سند باید به هزینه خواهان به وسیله نشر آگهی در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار اعلان گردد. در صورتی که سند مفقود مانند اوراق مشارکت دارای سررسید باشد، مبدأ سه سال مذکور، سررسید سند است</p>
<p>ماده ۳۲۸ - اگر پس از اعلان فوق سند مفقود ابراز شود محکمه بمدعی مهلت متناسبی داده و اخطار خواهد کرد که هر گاه تا انقضای مهلت دعوی خود را تعقیب و دلائل خود را اظهار نکند محکوم شده و سند به ابرازکننده آن مسترد خواهد گردید.</p>	<p>ماده ۸۷۱ - اگر قبل از ابطال سند به موجب ماده (۸۷۰) این قانون سند ابراز شود، متعهد سند باید ارائه دهنده سند را به دادگاهی که پرداخت وجه یا سود متعلق به آن را منع کرده است دلالت کند. در صورت مراجعه ارائه کننده سند به دادگاه، دادگاه اسناد ارائه شده را توقیف و به مدعی فقدان سند یا تحصیل آن از طریق مجرمانه، مهلت مناسبی می دهد و اخطار می کند که هرگاه تا انقضای مهلت، دعوی یا شکایت خود را علیه ابراز کننده سند تعقیب و دلائل خود را اظهار نکند، دعوای او رد و اسناد توقیف شده به ارائه دهنده آن مسترد می شود</p>

	<p>ماده ۸۷۲ - هرگاه دعوای شخص متقاضی دستور عدم پرداخت، رد شود یا شکایت او به قرار منع تعقیب یا حکم برائت منتهی شود متعهد سند مکلف به پرداخت وجه سند یا سود ناشی از آن است و متقاضی دستور عدم پرداخت، مکلف به جبران خسارات وارد بر دارنده سند است و در صورت علم به بلاوجه بودن دستور عدم پرداخت، به حبس تعزیری درجه هفت و یا جزای نقدی معادل نصف قیمت سند محکوم می‌شود.</p>
<p>ماده ۳۲۵ - بتقاضای مدعی محکمه میتواند بمدیون قدغن کند که وجه سند را بکسی نپردازد مگر پس از گرفتن ضامن یا تأمینی که محکمه تصویب نماید</p>	<p>ماده ۸۷۳ - در صورت دستور دادگاه به عدم پرداخت اگر ابراز کننده سند به تشخیص دادگاه تضمین کافی را، به متعهد آن بدهد متعهد باید وجه سند را به ابراز کننده بپردازد مشروط بر اینکه در گذشته وجه سند به دارنده پرداخت نشده باشد. وثیقه مذکور در صورت رد دعوای خواهان فک می‌شود</p>
	<p>ماده ۸۷۴ - خواهان می‌تواند پس از شش ماه از انتشار اولین آگهی موضوع ماده (۸۷۰) این قانون، با اثبات اینکه سند مفقود متعلق به او بوده و با سپردن وثیقه کافی برای اصل سند و سود ناشی از آن، از دادگاه الزام مدیون را به صدور سند جایگزین تقاضا نماید؛ مشروط بر اینکه در گذشته وجه سند به ارائه دهنده پرداخت نشده باشد. وثیقه مذکور پس از ابطال سند مفقود فک می‌شود. در صورتی که مطابق ماده (۸۷۱) دعوای خواهان رد یا شکایت او به قرار منع تعقیب یا حکم برائت منتهی شود، مکلف به استرداد اسناد جایگزین است</p>
<p>ماده ۳۲۹ - اگر در ظرف مدتی که مطابق ماده ۳۲۴ مقرر و اعلان شده سند ابراز نگردد محکمه حکم بطلان آن را صادر خواهد نمود.</p> <p>ماده ۳۲۳ - اگر قبل از انقضای مدت مرور زمانی که وجه سند مفقود پس از آن مدت قابل مطالبه نیست سند ابراز شد مطابق ماده ۳۲۸ رفتار و الاوجهی که در صندوق عدلیه امانت گذاشته شده بمدعی داده میشود.</p>	<p>ماده ۸۷۵ - هرگاه سند مفقود از اسناد مذکور در ماده (۸۶۹) این قانون نباشد دادگاه در صورتی که ادعای مدعی سبق تصرف و گم کردن سند یا تحصیل آن از طرق مجرمانه را مقرون به صحت تشخیص دهد دستور می‌دهد که مدیون، وجه سند را به فوریت در صورتی که حال باشد و در صورت مؤجل بودن سند پس از انقضای اجل به صندوق دادگستری بسپارد. اگر تا سه سال از تاریخ سررسید و در صورتی که سند عندالمطالبه باشد قبل از انقضای مهلت مندرج در ماده (۸۷۰) سند ابراز شود مطابق مواد (۸۷۱) و (۸۷۲) رفتار می‌گردد و در غیر این صورت ابطال سند مفقود اعلام و وجهی که به صندوق دادگستری سپرده شده است به مدعی مسترد می‌شود</p>
<p>ماده ۳۳۴ - مقررات این باب شامل اسکناس نیست</p>	<p>ماده ۸۷۶ - مواد این باب شامل برات، سفته، چک، چک پول و اسکناس نیست.</p>
	<p>باب ششم - مقررات متفرقه</p> <p>ماده ۸۷۷ - مراد از هویت در این کتاب نام، نام خانوادگی شخص حقیقی و نام و نوع شخص حقوقی است</p>
	<p>ماده ۸۷۸ - دعوای راجع به برات، سفته و چک پس از انقضای پنج</p>

	<p>سال از تاریخ صدور و اخوست نامه و یا آخرین تعقیب قضائی در محاکم مسموع نیست. در صورت عدم اعتراض مبدأ مهلت مذکور از تاریخ انقضای مهلت اعتراض شروع می شود</p>
	<p>ماده ۸۷۹ - مجازات های حبس در نظر گرفته شده برای اشخاص حقیقی در این قانون در مورد اشخاص حقوقی به ازای هر روز زندان به مجازات نقدی سیصد هزار (۳۰۰.۰۰۰) ریال تبدیل می شود مجازات های نقدی در نظر گرفته شده برای اشخاص حقیقی در این قانون در مورد اشخاص حقوقی به میزان دو تا چهار برابر میزان مقرر افزایش می یابد. مجازات اشخاص حقوقی مانع از مجازات اشخاص حقیقی مرتکب جرم نیست.</p>
	<p>ماده ۸۸۰ - اسناد تجارتي را می توان با رعایت قوانین مربوط به صورت الکترونیک تنظیم کرد. هرگاه سند تجارتي به صورت الکترونیک تنظیم شود، قبول، ظهور نویسی و ضمانت آن نیز به صورت الکترونیک انجام می شود</p>
	<p>ماده ۸۸۱ - کلیه مبالغ مندرج در این قانون به تناسب نرخ تورم اعلام شده به وسیله بانک مرکزی هر سه سال یکبار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیأت وزیران تعدیل می شود. تعدیل مبالغ مندرج در آیین نامه های اجرائی این قانون نیز، به تناسب نرخ مذکور، حداقل هر سه سال یکبار از تاریخ تصویب آنها الزامی است</p>
	<p>ماده ۸۸۲ - بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری باید هویت کلیه دریافت کنندگان از حساب و واریز کنندگان به حساب را در حدود عرف بانکداری احراز و در دفاتر خود ثبت نمایند</p>